

1974 19

SATĪRAS
UN HUMORA
ZURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNESĪ.
LATVIJAS KP CK
IZDEVNIECĪBA
RĪGĀ.

Nr

-Puikam jāmacās par Rīgas atbrīvošanu...
-Nu un? No šiem vīriem viņš uzzinās vairāk
nekā no grāmatas.

U. MRAZILNS

VALDIS LUKSS

Par Rīgu

Rīga, Rīga...

Ir jau visādi slāsti,
visādas teikas —
kad pilsētu sākums
un kad tām beigas.

Par Rīgu jau arī
pasaku veda:
kāds bieži tirdot —
vai uzbūvēta?

Ja sacītu: jā!
liepās vējelpa rimtu
un Rīga kā pālis
zem zemes grimtu.

Bet augšā — pa virsu
ne smilgas, ne viķi...
tikai burbuli uzņemtu
Māras diķis.

Jā! Fašistu varza
tā sliekājās, īga,
tā ievārdot dzinās,
ka galava Rīga...

Un sprāga mīnas,
un sāviņi sprāga,
un lašistu māgas
nāids rūga kā brāga.

Zum Teufel! Pie velna!
Mums... nevajadzīga...
lai izkūp, lai gruzd,
lai zūd tāda Rīga!

Un paši kā kovārņi
ķērcā un moka...
Dažam samīlza iktis,
dažam piemētās bruka.

Bet Rīga —
Rīga gribēja dzīvot,
kaut sāva un grāva,
Rīga palika dzīva.

Un tagad — seklausieties,
kā savgalvīgi bez bailu
runājas spraigi
Rīgas galvenie gaiši.

Dama galīs nereti
ar vēsturi pieļās...
tas pazīstot katru
Vecrīgas ielās.

Tautas nestundas bargās
redzējis pats savām acīm:
bruģis bieži jo bieži
asinim alacis.

— Tu jaunībā vēl esi,
tev pagātne sveša —
visa tava pieredze
tūkst vienā kešā!

Tas Pētera galim kā nūtre:
— Vējs tev gar seksti skrējis!
Tālab jau esi tāds jocīgs,
pagalam apsūbējis!

Bet es redzu tālāk...
es skatos tev pāri...
man zeltaini saulē
vizuļo spārni...

Es redzu, kā čakla,
redzu, kā izdotīga,
redzu, kā lieļa,
kā skaista top Rīga.

Kas ir mikrorajons —
vai tu maz zini!
Purcēmu, Imantu, Juglu —
tu sapni pat nepiemini...

Dama galīs ar āķību aci
pablenz uz Pētera amali:
— Vai tu nerunā gari,
spotais Pētera gaiši!

Dzirdi —
maras ērģeles daipo
kā jūnija drava:
tām jaudim, kas cīnījās,
slava!

Kā pasakā runā
Rīgas galvenie gaiši:
Nav galava Rīga!
Un nebūs!
Esiet bez bailu!
Rīga mūžībā aužas
Kā sudraba stīga.

13. oktobris, 1944. gads. Kaut arī sieva apgalvo,
ka es esot sklerotīks, šī diena mūžam paliks manā
atminā.

Toreiz uz mūsu lielgabalu vairogiem bija rakstīts:
«Uz priekšu, uz Rīgu!» Tajā dienā mēs, artilēristi, šo
uzrakstu nodzēsām. Nodzēsām tāpēc, ka Rīga bija
atbrīvota, mēs bijām Rīgā!

Naktī ienaidnieks uzspīdzināja Daugavas tiltus, bet
nākošajā pievakarē, kad Maskava salūtēja Rīgas at-
brīvotājiem, ielas bija ļaužu pilnas. Nepazīstami cil-
vēki apkampa mūs, nogurušus, bārdām apaugušus
karavīrus, un skūpstīja kā dārgus tuviniekus. Tieši
tad — trīsdesmit gadus atpakaļ — es pirmo reizi
dzirdēju latviešu vārdu «paldies». Un šo silto vārdu
frontinieki savā sirdī aizveda līdz uz visām Dzimte-
nes malām — Antons Tavzarašvili, Nikolajs Kiri-
lenko, Muhtars Tadžibajevs, Gaiks Saakjans... Tais-
nība, Gaiks aizveda uz Armēniju ne tikai vārdu.
Viņš pie viena aizveda arī zilacainu meiteni, kas bez
garas domāšanas kļuva par melnacainā kapteiņa sievu.
Tagad viņiem ir vesels bērnu un mazbērnu barināš.
Nesen biju pie viņiem viesos, un mēs ilgi ilgi runā-
jām par frontinieku gaitām, par neaizmirstamo 1944.
gadu un, protams, par mūsu mīlo Rīgu.

Pirms trīsdesmit gadiem es ienācu Rīgā no Ķenga-
raga puses. Toreiz tur bija ģimenes dārziņu būdas.
Pie vienas no tām kontuzēja Sašu Zikinu. Jaunībā šo-
fere Valentina viņam sniedza pirmo palīdzību. Tagad
laulātie draugi Zikini dzīvo Ķengaragā, jaunā deviņ-
stāvu namā. Rezerves apakšpulkvedis Aleksandrs
Anisimovičs Zikins strādā par inženieri «Vefā», bet
Valentina jau pensijā.

Es labi atceros arī Juglas rajonu. Cetrdesmit ce-
turtajā tur auga burkāni, tagad izauguši daudzstāvu
nami. Un ne tikai dzīvojamie nami. Mani biedri celt-
nieki Rīgas atbrīvošanas trīsdesmitās gadadienas
priekšvakarā Juglā uzcēla lielisku pašapkalpošanās
veikalu. Tirdzniecības zāles garums — 177 metri!
Krišjāņa Barona ielā izaugusi lieliska sporta pils, kurā
ir vietas tūkstošiem cilvēku. Un tomēr, kad pili no-
tiek hokeja sacikstes, visiem vietu nepietiek.

Jā, Rīga būvējas. Jauna dzelzceļa stacija un jauna
jūras pasažieru stacija, jauna lidosta, jauni parki un
skvēri, jaunas viesnīcas... Taisnība gan, ziņojumi
viesnīcās ir tie paši vecie: «Brīvu vietu nav.» Un to-
mēr Rīgā neviens uz ielas nenākšos. Visi viesi kaut
kā tiek iekārtoti un iekārtojas.

Trīsdesmit gados Rīgā daudz kas mainījies. Vecmo-
dīgos ormaņus nomainījuši eleganti taksometru
vadītāji. Tramvaju kļuvis mazāk, toties trolejbusu —
vairāk. Un satiksmes intensitāte ir pieaugusi tādā
mērā, ka mašīnu plūsmas regulēšanai milicija jau
izmanto elektroniskas ierīces un pat helikopterus!

Mēs, rīdzinieki, priecājamies, ka Padomju Savie-
nībā katrs trešais pasažieris brauc elektriskos vilcie-
nos, kas izgatavoti Rīgas Vagonu rūpnīcā. Mēs lepo-
jamies ar mašīnu un radio būvētāju, tekstilnieku un
ķīmiķu, mēbeļu rūpnīcu un alus darītāju slavu. Ar
daudz ko mēs lepojamies!

1944. gada 13. oktobrī es Rīgā ienācu kā divdesmit-
gadīgs jauneklis. Tagad man ir piecdesmit. Mana sieva
pa to laiku arī kļuvusi dažus gadus vecāka. Bet Rīga
kļūst arvien jaunāka. Un — par to mēs visi esam
pārliecināti — mūžam jauna tā arī paliks!

V. LANDO,
apakšpulkvedis

1000 rubļu un paika maizes

Tāds nu Kaulīnpaps bija: vecīgi padrukns, sirnu galvu, gausām kustībām — kā jau cilvēks, kam aiz muguras krietns gājiens pāri pieciem desmitiem. Un vēl: palūdz no viņa ko palūgdams — kauču diega galu pogas piešūšanai —, allaž, šķelmīgi pasmaidījis, prastis pretī vienu un to pašu maksu:

— Tūkstoš rubļu un paiku maizes!

Kāda nu sanitārajai rotai lielā virtuves saimniecība — viens katls, kur pārdesmit cilvēkiem viru izvārit. Taču arī to mēs ieguvām tikai nesen un, nodevuši Kaulīnpapa rīcībā, piekudinājām glabāt kā savu acuraugu.

Viss bija labi. Aizbraucis galā, Kaulīnpaps izceļ katlu no ratiem, saber un salej iekšā, kas pienākas, aizskrūvē vāku un pasper uguni apakšā, lai vārās. Vienīgais negals — katlam nebija kurtuves kā citām kārtīgām lauka virtuvēm un ik reizi tas bija jātūpina kā tāds kungs vai nu uz akmeņiem vai kāda cita paliekamā.

Pēkšņi reiz atskan:

— Pliukš! Pliukš! Spr-r-rakš!

Skrienam skatīt. Gabaliņu nostāk no bedres pabāžas Kaulīnpapa galva. Tad zem katla sāk pliukšķēt un sprakstēt kā no draņķīga automāta un gaisā kaut kas nošvirkst.

Mēs visi gar zemi.

Beidzot piegājām klāt. Nu kā tad! Kaulīnpaps pabāzis zem katla vācu metāla patronkastēs. Domājis: tās esot tukšas pamestas. Bet mūsu katls kā siets, un nu Kaulīnpaps pats piedāvā:

— Tūkstoš rubļu un paiku maizes! Tam, kas dabūs jaunu katlu.

Aber, Herr Hauptmann!...

Kaujas ir sīvas. Hitlerieši pretojas, ar zobiem zemē iekērušies. Un kā lai šie neturas? Vācu 10. armijkorpusa komandieris pat izdevis pavēli: nošaut uz vietas katru karavīru, ko sastop aizmugurē tālāk par savas divīzijas komandpunktu. Vārdu sakot, friči nāk pretuzbrukumos kā velna apsēsti.

Kādā no pretuzbrukumiem Mežāres stacijas apkaimē viņiem pat izdodas izlauzties līdz mūsu pulka komandpunktam. Te viņiem pretim metas automātistu rota un visi citi, kas nu vien tobrīd ir klāt, un pēc kāda brīža no uzbrukājiem nekas liels pāri nav palicis. Cits guļ turpat zemē, cits aizmucis atpakaļ, bet kādi četri vai pieci saņemti gūstā un nu sēž mājas pavēnī.

Pēkšņi parādās kapteinis Mavriks Vulfsons, kas arī, starp citu, piedalījies pretīnecienā.

Ahā! Gūstekņi! Vāciešiem šobrīd diez cik labi neklājas, jāpamēģina dabūt šos atpakaļ pāri fronteī, lai paaģitē savējos padoties. Nav jau pirmā reize, kad tā tiek darīts.

Sākas aprunāšanās:

— Ko jūs sacītu, ja mēs jums piedāvātu doties atpakaļ pie savējiem?

— Aber, Herr Hauptmann!... — Vāciešu acīs pavid nesapratne un izbilis.

— Mēs jums nekā jauna nedarīsim, — Vulfsons mierina, — Mēs vispār gūstekņiem jauna nedarām. Mēs tikai gribētu, lai jūs...

— Aber, Herr Hauptmann!...

Kareivji grozās, kā uz ogleņiem uzsēdināti. Iet atpakaļ, uguns speltē, no kurienes diez vai būs atgriešanās? Fortūna ir kaprīzs sievišķis un divreiz uzsmaida reti.

Taču Vulfsons nerimstas.

— Aber, Herr Hauptmann! — Šoreiz tas vairs nav iebildums, bet izmisīgs lūgums.

Neko darīt. Vācieši neparko negribēja iet atpakaļ pie vāciešiem.

Saruna vakara krēslā

Rīga tikko atbrīvota. Vēl šur un tur kūp krāsmatas. Sapieri raujas vaiga sviedros, meklējami pa namiem un rūpnīcu korpusiem sabāztās vācu mīnas un noslēptos degmateriālus.

Raujoties arī mēs — korpusa strēlnieki —, rakdami laukā saspridzinātā ūdensvada gabalus un guldidami iekšā jaunas caurules.

Diez kādas tehnikas mūsu rīcībā nav — tās pašas lāpstas, dažas vinčas, balķi un karavīra prasme no nekā iztaisīt dieva dāvanu.

Metas mījkrēslis, karavīri jau aizgājuši, un mēs divatā apsēstamies Baložkalnā uz balķu grēdas. Tāpat vien — patērgāt.

Balķa viņā galā, nez no kurienes uzradušās, piemetas divas meičas un sāk savā starpā čivināt.

Pēkšņi viena, nopētījusi manu biedru, saka:

— Bet tad ir gan rudsi Man, zini, sarkanmataini nemaz nepatik...

Otra par šādu nevalodu kaut ko dzēlīgu nosmīkņā, bet pirmā izmet vēl pāris ne visai glaimīgu piezīmju.

Un tad mans biedrs skaidrā latviešu valodā saka:

— Atstājiet savu adresi. Kad pārnākšu no kara, aprunāsimies...

Atskan pārbīļa sauciens:

— Vai! Latvieši!... — un abas asmeles pazūd prieditēs, ka lindraki vien

noņemti.

... Mēs pārnācām no kara. Meičas gan nesastapām. Adresi taču nepaguvām

pasaukt.

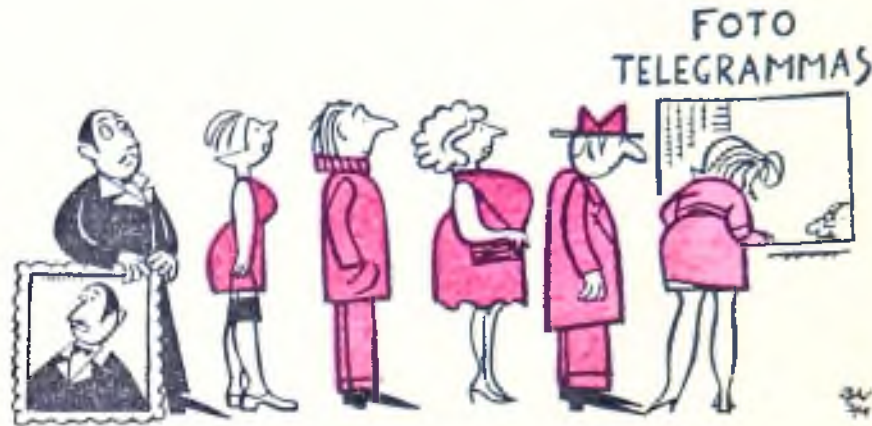
No karavīra mugursomas izvilcis un putekļus nopurinājis

VECAIS PIRTNIEKS

— KĀ, PARASTI TAČU LĪGAVAINIS NES LĪGAVU!
— BET DZĪVOKĻA ORDERIS IR UZ VIŅAS VĀRDA!

D. BREIKŠS

BEZ VĀRDIEM.

I. MELGAILIS

Es tavos gados...

Nevaru pat iedomāties, par ko es butu kļuvis, ja acu priekšā man allaž nebūtu bijis tik lielisks paraugs.

— Es tavos gados dzēru zivju eļļu ar alus kausiem, — teica Jāņonkulis, un es paklausīgi aizvēru acis un atplētu muti.

— Es tavos gados māšeli aiz bizes neraustīju, — un es atteicos no šīs jaukās izpriecības.

— Es tavos gados neizraibināju sienas ar krāsu zīmuliem, — un sabiedrība, iespējams, pazaudēja abstraktās mākslas dižgaru.

Gadi gāja. Kad reizēm dabūju skolā četrinieku, Jāņonkulis šausmās stiepa rokas pret debesīm, it kā piesaukdams tās par liecinieku, ka manos gados viņš saņēmis tikai apaļus pieciniekus.

Kad beidzot kļuva teicamnieks, viņš pazinoja, ka manos gados viņa fotogrāfija pirmajā septembrī vienmēr izstādīta aktu zālē un skolas direktors licis pirmklasniekiem pie sirds: «Esiet tādi kā Jānis!» Lai cik stipri es centos, izpelnīties tādu godu man tomēr neizdevās.

Jāņonkulis brīnījās:

— Nez, kamā tu esi atsities? Es tavos gados biju daudz neatlaidīgāks.

Sakodu zobus, iestājos institūtā un pabeidzu to ar izcilību.

— Slikti jau nav, — Jāņonkulis novilkā, — bet es tavos gados...

— Ko? Ko vēl tu paveici manos gados?

Viņš mīklaini klusēja, bet es pats atskārtu, ka Jāņonkulis manos gados devis padomus pašam Einšteiņam.

Kad dažādu iemeslu dēļ es sāku nākt mājās krietni pēc pusnakts, viņš izmeta:

— Tavos gados es gan neliku saviem radniekiem tā uztraukties.

— Jāņonkul, bet es taču esmu jau pieaudzis cilvēks!

— Varbūt tev tas liksies dīvaini, bet es tavos gados arī biju jau pieaudzis cilvēks...

Reiz es bez klauvēšanas iedrāzos viņa istabā.

— Jāņonkul! Dodiet padomul Es šodien gribu bildināt Lailu.

Viņš pašūpoja galvu un skumji noteica:

— Es tavos gados...

— Jāņonkul! Es skaidri zinu, ka tieši manos gados jūs apprecējāties!

— Tev taisnība, — Jāņonkulis iesmējās, — bet šai jautājumā es savam onkulim padomu neprasišu...

M. ČALIS

— NEĻAUSTIETIES, MEŽSARGI MUMS RŪPNICĀ RAZOŠANAS KULTŪRAS MĒNESISI!

V. ZAĢIS

APRAKTAIS RUBĻIS

Konkrētajā gadījumā, par kuru runāsim, lietot sirmseno teicienu «Lūk, kur tas suns apraksts!» nebus pareizi, lai arī kaut kas apraksts tiek. Es jau paredzu, ka lasītājs brīnīsies: «Jā, bet ko tad liksim šī jauka teiciena vietā?» Pilnvertīga aizstājēja meklējumos pievēršimies celtniecībai.

Nulles cikls, pamatu likšana, montāža, instalācijas ierīkošana, apdare... Kad šie darbi ir pabeikti, viena puse objektu nodod, otra pieņem — kā pienākas. Dažreiz — tiesa, tas notiek ļoti reti — pieņēmēji tiro sikumu dēļ atsakās parakstīt aktus. Vienam nav pa prātam nenoasfaltētais rotaļu laukums, otrs ievērojis, ka nav kārtībā piebraucamo ceļu apmales, trešais piesienas mazliet greizi priestiprinātai notekcaurulei. Tapeč, nodošanas termiņam tuvojoties, celtnieki rāda makrokosmētikas brīnumus. Pa logiem lido laukā pēdējās drāžas. Tad atrāpo buldozers un, tērauda šņukuru spīdinādams, ņemas stundīt un lidzināt smilšu kaudzes.

Centība atmaksājas. Attiecīgo aktu parakstīšanas process nu ir gluds kā trotuārs mājas priekšā. Jo, raugi, komisija taču nestaveja klāt, kamēr buldozers aizgrūda ciet pēdējās tranšejas, bedres un grambas.

Te ir istā reize atgādināt vēl vienu plaši pazīstamu sakām-vārdu: «Kur koku cērt, tur skaidas lec.» Musu dienas «skaidas» atrod arī tur, kur ir darišana galvenokārt ar dzelzi un betonu. Vai tā būtu skola, vai veikals — būvējot it visur kaut kas atlec: dēļu un listu atgrīezumi, skārda sloksnītes, bojātas skaidu plātnes, kartons, izolācijas materiāls, plastmasa, naglas, ruberoids, šiferis... Viss nemaz nav uzskaitāms. Atlekušo materiālu, paklausot zināmajam likumam, pievelk zeme, un buldozers visu kārtīgi apber ar smiltīm. Nav taču mums tādas štata vienības, kuras pienākums būtu apstaigāt nule pabeigto objektu un savākt dažādos pārpalikumus! Ir montētāji, sanitārtehniki, elektriķi, galdnieki, krāsotāji utt., bet nav, sacisim, uzlasītāju. Toties ir zeme, un tā nem preti visu. Bez tam — visiem uzskaitītajiem un neuzskaitītajiem pārpalikumiem taču ir tikai kapeikas vērtība, un saskatīt aiz kapeikas rubli ne jau katrs māk...

Gadi rit, un vienā jaukā diena vairākas betona plāksnes pie pašas mājas pazūd. Izrādās — iebrukušas. Arī asfalts sāk tā divaini ielīkt uz planētas centra pusi. Daudzi mājas iedzīvotāji pat nenošķir, ka tādējādi sevi atgādina apraktā manta. Starp citu, par mantu tā vairs nav saucama. Tā kādreiz bija manta, ko pie labas gribas varēja realizēt kaut vai «Čaklajās rokās». Taču pietrūka roku, kas šīs vērtības paceltu.

«Lūk, kur tas suns apraksts!» iesaucas minētās mājas iedzīvotāji, sapratuši, kāpēc notiek tādas seismiskas parādības viņu tuvākajā apkaimē.

Vai, mīlie draugi, bet mēs taču norunājām šoreiz izīst bez šī tēvu tēvu teiciena! Tātad teiksim tā: «Lūk, kur tas rublis apraksts!»

O. SARMA

DAUGAVAS ZIVJU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS OGRES IECIRKŅA
INSPEKTORAM B. AVOTIŅAM

Godājamais biedri Avotiņ!

Šā gada 6. numurā es drusku pakritizēju dažas amatpersonas, kas bija apcūkojušas savu reputāciju. Starp citiem vārdiem šajā rakstā atļāvos minēt arī Jūsējo. Jums tas gaužām nepatika un Jūs tūdaļ sākt rakstīt sūdzības, ka esot apmelots, un kategoriski pieprasījāt, lai «Dadzis» publicē atvairošanos.

Es jau nu labprāt, godājamais biedri Avotiņ, ļoti labprāt! Diemžēl tas nav tik vienkārši izdarāms. Jūs droši vien ļoti zināt, ka milicijā ir daži dokumenti, kas attiecas uz Jūsu darbību grūtajā un atbildīgajā zvejas inspektora postenī. Tieši šie dokumenti manu atvairošanos nedaudz sarežģī.

Piemēram, tur glabājas Jūsu paskaidrojums. Tajā ir rakstīts, ka janvāra beigās pie Jums griezušās dažas personas — to skaitā arī A. Ozoliņš, sabiedriskais zvejas inspektors! — ar priekšlikumu vakarā pazvejojot nēģus. Kā Jums šķiet, godājamais biedri Avotiņ, kas šādā kuteļīgā situācijā godīgam un principiālam inspektoram jādara? Jāpaskaidro, ka šāda rīcība būtu malu zvejniecība, par ko bargi sodā! Bet Jūs

rīkojāties citādi. Jūs viņiem ieteicāt aprunāties ar zvejas inspektoriem — Lūķinu vai Lagzdinu. Diezgan savāda rīcība, lai neteiktu vairāk... Kādu padomu šīm personām devuši inspektori, man nav zināms. Taču vēlāk milicija tieši tos vīrus, kuras nosūtījāt tālākām konsultācijām pie Lūķina vai Lagzdina, noķēra ar nepārprotamiem lietiskiem pierādījumiem...

Un vēl kas. Pie Ķeguma spēkstacijas ihtiologi zivju celā ievieto aizzīmogotus murgus, lai noskaidrotu, kādas zivju sugas migrē pa Daugavas ūdensceļu. Šos murgus drīkst atvērt vienīgi ihtiologu klātbūtnē. Diemžēl trīs Ķeguma spēkstacijas sargi milicijas izmeklētājam liecināja, ka Jūs, godājamais biedri Avotiņ, tumšās naktīs vairākkārt esat ķeseļējis zivtiņas no kontrolmuriem.

Nepatīkami fakti, biedri Avotiņ, ļoti nepatīkami! Un tieši šo faktu dēļ es nekādi neatrodu par iespējamu atkal uzspodrināt Jūsu apsūdzējo reputāciju.

Ar patiesu nožēlu
«DADZIS»

— CIENĪJAMĀ KOLEĢEI ŠI IR DARBA, BET NEVIS RĪTA VINGROŠANA.

O. VINDERZIS

DEKORATĪVS ELEMENTS.
G. BĒRZIŅŠ

NO SKOLĒNU SACERĒJUMIEM

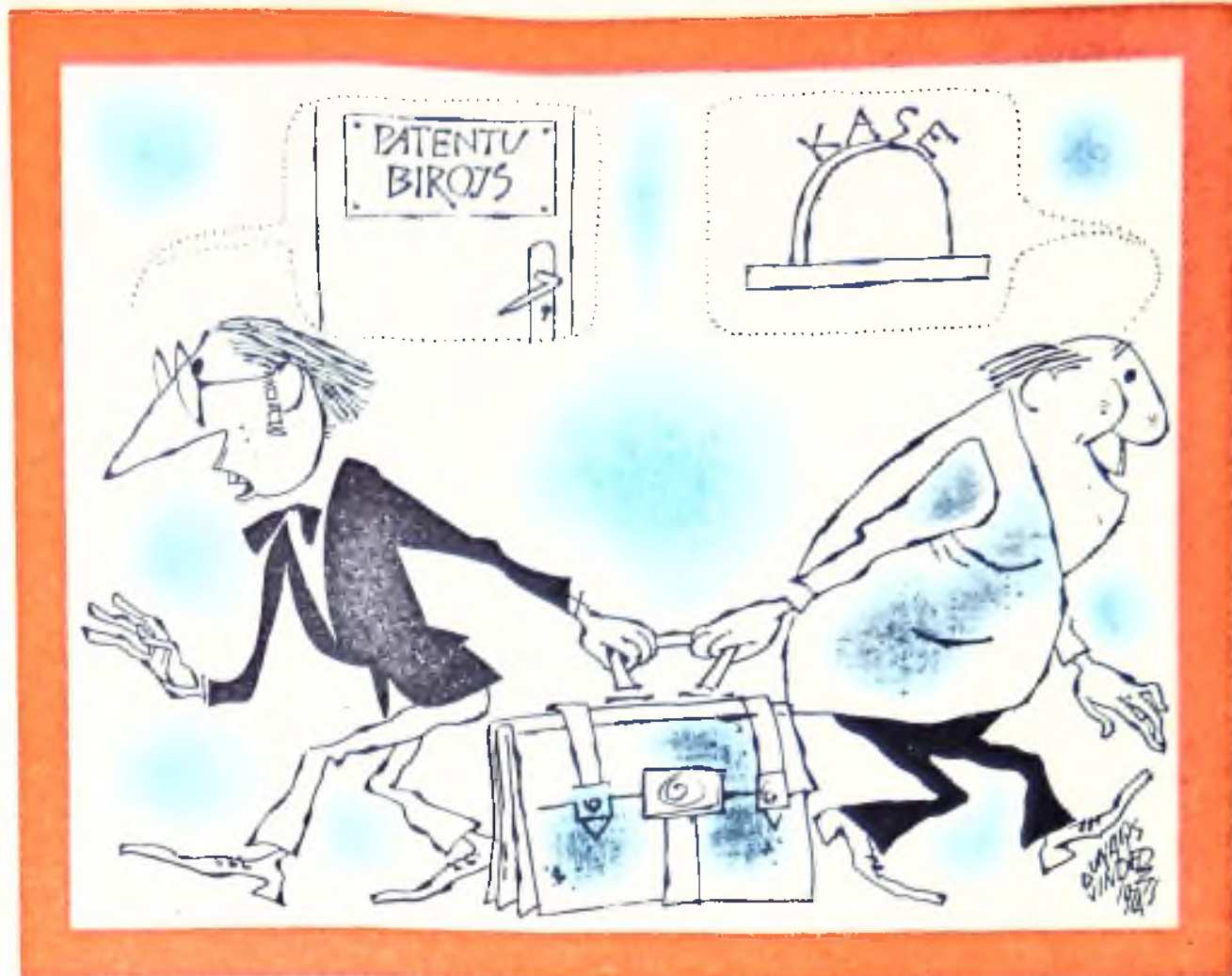
«Daudzi rakstnieki attēlo Romeo un Džuljetas mīlestību, tikai beigas katram ir savādākas.»

«Galvenais varonis Oskars ir stiprs cilvēks, tāpēc pirmais jūrmalā sāk izgatavot lielus murdus.»

«Zenta romānā parādīta kā muļķa lauku meitene, kas nonāk pilsētnieka zobos.»

«Vecie klasiķi centās aprakstīt dzīves vissīkākās detaļas, kamēr šodien vairāk raksta par lielām lietām.»

Norakstījis O. RUTKOVSĶIS

IZGUDROTĀJS UN LĪDZAUTORS.

G. VĪNDEDZIS

SAMĒNNOJOŠAIS MEZGLS

Ir pusnakts. Pensionārs Paija gul gultā un šķirsta žurnālu «Veselība». Mazliet palasījis, viņš saldi nožāvājas un pastiepj roku, lai izslēgtu naktslampiņu. Uz galdīņa blakus gultai ieskanas telefons. Paija paceļ klausuli.

— Hallo! Hallo!

— Man lūdzu Žverbecku! — telefonā atskan nepatīkama vīrieša balss.

Paija dusmīgi nomet klausuli un nodzēs naktslampiņu.

Pēc brītiņa telefons zvina atkal.

Paija ieslēdz naktslampiņu, panem klausuli un saka:

— Hallo!

— Esiet tik laipns un pasauciet, lūdzu, pie telefona Maiju Žverbecku, — klausulē skan tā pati nepatīkama balss.

— Te nav nekādas Žverbeckas! — Paija dusmīgi atcērt, noliek klausuli un izslēdz naktslampiņu, bet nepaspēj, jo telefons zvina atkal.

«Tas tāpat tagad zvanīs visu nakti!» — domā Paija, sāpīgi, Paija satver klausuli un saka:

— Kā, kā, kā, mēnešsirdziņš, — zvanīs visu nakti!

— Halo, halo! — zvanīs pēkšņi at-

bild. — Lūdzu, nelamājieties un pasauciet Žverbecku.

— Nav te nekādas Žverbeckas! — Paijas balss sāk drebēt. — Es jums jau teicu. Ļaujiet gulēt!...

Nolicis klausuli, viņš izkāpj no gultas un, uzmetis uz pleciem halātu, sāk nemierīgi staigāt pa istabu, ik pa brīdi tramīgi paskatīdamies uz telefonu.

Nepareiz ne piecas minūtes, un aparāts zvina no jauna.

Paija nocēļ klausuli, brītiņu patur to rokā un ar troksni nomet atpakaļ.

Telefons zvina atkal.

— Uz kādu numuru jūs zvanāt, aptaurētais naktsputn? — Paijas balss kļūst spīdzīgi asa.

— Uz numuriņu viens, viens, trīs, viens, viens, divi, — miera traucētājs atbild.

— Hm, — Paija uz mirkli apjūk.

— Tas patiešām ir mans telefona numurs...

— Tad pasauciet, lūdzu, Žverbecku! Man viņai jāpasaka...

— Jus ar savu Žverbecku iedzīsiet mani kapā! — Paija sāk vaiņāties.

— Saprotiet taču cilvēku valodu — nav te nekādas Žverbeckas!

— Bet varbūt viņa atnāks, — puisa balss skan lūdzoši. — Tad pasakiet viņai...

Paija nomet klausuli, sameklē uz galdīņa kaut kadas tabletes, norij tās, tad nonem telefona klausuli un noliek uz galdīņa.

— Zvani nu, cik uziet! — viņš dusmīgi norūc, ierāpjas gultā un nodzēs gaismu.

Telefona klausulē skan nepārtraukts signāls.

Rīts. Pulkstenis rāda deviņo stundu. Paija nemierīgi grozās gultā un vārģa balsi vaid. Tad ceļas sēdus, noliek klausuli savā vietā un sāk masēt pieri.

Iezvanās telefons.

Paija brīdi svārstās, tad panem klausuli un nomocīta cilvēka balsi saka:

— Hallo!

— Sveicināti! — klausulē skan priecīga meitenes balss. — Šeit runā Žverbecka! Vai mani kāds nav meklējis?

Vārds «Žverbecka» liek Paijam nodrebēt. Taču sieviete ir sieviete, tāpēc viņš pieklājīgi atbild:

— Tik tiešām, kāds puisis nesa-

protamā kārtā pagājušo nakti zvanija šurp reizes desmit un meklēja jūs.

— Un ko viņš lika man pateikt?

— Kāpēc man būtu jāklausa, ko viņš teiks?! — Paija uztraucas. — Paskaidrojiet, ko tas viss nozīmē!

Meitene runā mīli un lūdzoši:

— Man dzīvokli ziemā nav telefona, tāpēc izvēlējos abonentu grāmatā jūsu numuriņu un iedevu to savam Aleksim. Jo, redzat, viņš zvērē, ka pat darbā vienmēr domājot tikai par mani un gribot man kaut ko pateikt.

— Bet kāpēc jūs iedevāt tieši manu telefona numuru?

— Piedodiet... — balss klausulē skan glaimojoši. — Man iepatikās jūsu uzvārds, biedri Paija. Vai tiešām Aleksis neko nelūdza man pateikt?

— Neko! — Paija norūc. — Es ceru, ka šodien viņš mani vairs netraucēs.

— Protams, — meitene apstiprina. — Mans Aleksis taču strādā nakts maiņā. Uz redzēšanos, rit no rīta es jums piezvanīšu...

J. JUZEPS

PEDAGOGISKĀ VIRTUOZITĀTE

Nesaprotu, kāpēc mani kolēģi skolotāji vienā balsi brēc: bērni nemācās, neklausā ne skolotājus, ne vecākus, vecāki savukārt neklausā skolotājus un nenāk uz skolu, jo esot pārāk aizņemti darbā un sabiedriskos pasākumos. Un bērni nemācās tāpēc, ka vecāki nenāk. Un...

Man šai jautājumā nav nekādu grūtību. Klasē visi ir sekmīgi, visi sēž mierīgi kā cāļi un klausās, ko skolotājs ceļ priekšā. Ja arī kāds aizsaproņojas, nav liela bēda. Galvenais, ka miers klasē un brāķa nav. Jūs, kolēģi, droši vien gribēsiet zināt, kā es to panācu. Protams, ar pedagoģisko virtuozitāti!

Lūk, piemēram, Imanta tētis ir taksometra šoferis, un maīpas viņam iekrīt tieši tad, kad man būtu laiks ar viņu parunāties. Viņš neatsaucās ne uz piekto aicinājumu, ne uz trešo bridinājumu. Tad es aplēsu, kur, kad, cikos jābūt viņa maīnai, un sagaidīju to uz ielas stūra. Zaļā uguns, un man atlika tikai piesēsties blakus.

— Biedri Klokītī, vēlos ar šo mašīnu pavizināties uz jūsu rēķina, jo jūsu dēls...

Klokītis klusēja, un mašīna nekustēja ne no vietas. Laikam nevarēja uzreiz izdomāt, ko ar mani iesākt. Pulciņš jauniesu, pamanījuši brīvo taksometru, draiskodamies metās šurp... Es nekavējoties iedarbināju motoru, piespiedu pedāli, un Klokītis atlika vienīgi sakert stūri. Gaisa tilta rajonā biju tikusi līdz salauztajai krēsla kājai, pie «Teikas» atklāju fizikultūras zāles noslēpumaino logu sūtēju, bet pie Šmerļa priedmē devu triecienu par dūmu svecēm, kas nospertas dabas zinību kabinetā un izlietotas kora mēģinājuma laikā.

— Dažreiz šoferiem nākas pārkvalificēties par gaidniekiem vai stikliniekiem, — es daudznozīmīgi sacīju.

Klokītis nogība. Es reaģēju zibenīgi, un mēs izslidējām starp trolejbusu un kravas mašīnu. Pagriezu taksi savas mājas virzienā. Taču Klokītis joprojām nenāca pie samanas. Tad es nolēmu izmantot tuvākās aptiekas pakalpojumus. Kad atgriezās ar ožamo spirtu, redzēju, ka Klokīša mašīna kosmiskā ātrumā aizdrāžas Kišežera virzienā. Kaut tikai tur negadītos kāds autoinspektors!

Pēc pāris dienām, kad krēsls bija salabots un logi iestikloti, Imants apgalvoja:

— Mans tētis tomēr būs šoferis!

Ar abām dvīņu māsām Dinu un Tinu neviens nevarēja tikt galā — blēdība blēdības galā. Ar mammu nebija ko runāt. Viņas parastais teiciens: «Ko tad atkal manas milulītes...»

Tad tad tētis. Bet viņš vienmēr ir ļoti aizņemts — darbojas. Viens, divi, es uzskatīju, kad viņa partneri

skolā vecāku sapulce. Viņa pa telefonu man sniedza konsultāciju par kustību variācijām. Rekvizītu saņemu uz vietas. Pirmajā cēlienā Dinas un Tinas tētis burtiski nēsāja mani uz rokām un es paspēju viņam ausī iečukstēt visu par Dinu. Otrajā cēlienā mēs dažas arabeskas aizvietoām ar piruetēm, jo viņš, neveikli mani celdams, sastiepa kāju. Un tad es viņam atklāju visu par Tinu. Trešajā cēlienā mēs nemaz neizgājām uz skatuves, jo viņu bija sācis mocīt žņaudzējs. Tā es viņam visu izstāstīt nepaguvu. Bet tas vairs nebija nepieciešami. Meitenes atklāti pateica:

— Mēs labāk kļūsim par teicamniecēm, lai tikai mūsu tētim jau šogad nav jāiet pensijā.

Visgrūtāk man bija ar Mārtiņa tēti. Viņa atbildes uz manām vēstulēm skanēja viscaur oficiāli:

«Jūs esat skolotāja, jums maksā naudu par mūsu bērnu audzināšanu. Tīciet pati galā! Kā tad mēs tiekam galā ar blēžiem un huligāniem? Autoritāti vajag ieaudzināt!»

Mārtiņa tētis strādā milicijā.

Es devos pie viņa dežūras laikā, bet mani atraidīja — lai netraucējot darbā. Čits nekas neatlika, bija jārikojas. Koši sarkanas kļošanas man pašai ir. Garo žaketi ar šķēlumu aizņēmos no desmitās klases puisiem, gitāru man iedeva kaimiņš, bet parūka un prievīte, ko apsieta ap galvu, dabūjama katrā veikalā. Šādā izskatā ap pusnakti sagaidīju Mārtiņa tēti klusā Sarkandaugavas ielā. Sākumā viņš atkal nekādās sarunās neielaidās. Tad pakutināju viņu ar gitāru. Viņš grāba mani ar sambo. Es to jau biju gaidījusi, aizsteidzoties viņam priekšā ar savu sambo gājienu. Rezultātā Mārtiņa tētis gulēja uz lāpstinām. Apsēdos viņam uz krūtīm.

— Hm, diez, vai turpmāk milicijai būs nepieciešami tādi darbinieki, ko tik viegli var nolikt uz lāpstinām, — es teicu un mierīgi sāku runāt par Mārtiņu. Retie garāmgājēji mūs netraucēja un mēta mums apkārt prāvu likumu. Tikai viens mēģināja pienākt tuvāk, bet, kad es patrīnāskā gītāru, pazuda bez pēdām. Ap pus diviem Mārtiņa tētis zvērēja, ka turpmāk uz katru manu telefona zvani, ja tādi vispār vēl būs nepieciešami, atbildēs ar dubultvizīti — skolā un mājās.

Vēlāk Mārtiņš lielījās:

— Mans tētis paaugstināts par staršinu un sambo sacensībās dabūja otro vietu!

Bet Mārtiņš pusgada beigās liecībā saņēma ierakstu — uzvedība priekšzīmīga.

Tātad, dārgās kolēģes un kolēģi, viss ir jūsu rokās. Apģūstiet tikai pedagoģisko virtuozitāti, un panākumi būs! Labu veiksmi!

A. ATVARA

— KAM TAS VAJADZĪGSI TEV TAČU IR «ŽIGULIS».
— GARĀŽA PIECI KILOMETRI AIZ PILSETAS.

G. VINDEROZIS

BRIDĪSIMI

Ar patiesu nožēlu jākonstatē, ka sabiedrība vēl pietiekoši dziļi neizprot zemes rakšanas un ielu bruģēšanas modernās metodes. Sakarā ar to rodas dažādi pārpratumi, sūdzības un sarūgtinājumi. Tas parasti notiek tā. Nespeciālisti redz, ka ierodas enerģiski vīri, uzlauž ielas segumu un izrok tranšeju. Tranšējā viņi iegulda kabeli, caurules vai kaut ko famlīdzīgu. Pēc tam tranšeju aizber un vīri žigli pazūd. Ņemot vērā, ka izlauztie akmeņi vai asfalta gabali parasti metājas uz trotuāra, tuvumā dzīvojošie pilsoņi ar nepacietību sāk gaidīt vīru atgriešanos, jo uzlauzta un izraknāta iela sagādā zināmas neērtības. Paīet dienas, paīet nedēļas, paīet mēnesis, bet vīru nav. Tad sākas kurnēšana — kāpēc darbi nav organizēti kā nākas, kāpēc tik ilgi jācieš neērtības utt. Bet nevienam neienāk prātā, ka vīru pazušas iemesls jāmeklē daudz dziļāk, jauno zinātnes atziņu dzīlēs.

Visi droši vien ir dzirdējuši, ka zeme pēc rakšanas lielākā vai mazākā mērā kļūst ierdena, tāpēc izraknātai ielai bez smiltis noblietēšanas nedrīkst uzklāt jaunu segumu, citādi tas iegrimis. Starp citu, šo patiesību Rīgas ielu raknātāji ir pierādījuši neskaitāmas reizes. Tagad viņiem ienākusi prātā lieliska ideja — ļaut, lai izraknātās smiltis noblietē neapmierinātie pilsoņi. Ņemot vērā, ka cilvēks pa gaisu laisties nevar, viņam neizbēgami jāstaigā pa izraknāto ielu. Dažiem neveiklākajiem aiz izlauztajiem akmeņiem aizķeras kājas un viņi nogāžas smiltīs, ka nodun vien. Arī tas ir labs blietēšanas paņēmieni.

Tātad, ja redzat izraknātu ielu, nevajag rakstīt sūdzības, kā to, piemēram, dara Indrānu ielas iedzīvotāji. Vajag labi cītīgi brīst pa ierdenajām smiltīm. Pēc pusgada, kad smiltis būs cieši noblietētas, enerģiskie vīri atkal parādīsies un ielu savēdīs kārtībā.

Tātad — bridīsim un gaidīsim!

KAS TO BŪTU DOMĀJISI!

Ūdeni zinātnieki atklājuši jau diezgan sen, bet nevarētu teikt, ka tas līdz šai dienai jau būtu pilnīgi izpētīts. Mēs zinām, ka ūdens ir slopīš, caurspīdīgs, alkoholu nesaturošs un to-

mēr dzeršanai derīgs. Pēdējā laikā zinātniekiem izdevies atklāt vēl vienu ūdens īpašību, proti, spītību. Jā, izrādās, ka ūdens spēj būt arī spītīgs!

Šis pārsteidzošais atklājums ir izdarīts Cēsīs. Tur pirms gadiem pieciem Uzvaras bulvārī 28 uzcēla jaunu namu. Ar visām ērtībām, tātad arī ar krāniem, vannām un citiem civilizācijas saņēmumiem. Likās, viss bija ideālā kārtībā. Bet, tiklīdz jaunajā namā sāka dzīvot laimīgie iemītnieki, notika kaut kas negaidīts — Cēsu ūdens ņēma un iespītējās. Tīcat vai ne, bet augstāk par otro stāvu tas negribēja cēlies!

Kas gan viss netika darīts, lai ūdenim spītību izdzītu! Kādu laiku ar cisternām veda Rīgas ūdeni, tad nama pagalmā raka tranšejas un laboja caurules. Šīs pūles vainagojās ar panākumiem, un kādu laiku Cēsu ūdens vairs nespītējās, tas tecēja visos stāvos no visiem krāniem, gan aukstajiem, gan karstajiem. Nama saimnieki — Baltijas dzelzceļa Rīgas nodaļas 4. namu pārvalde no iedzīvotājiem tūdaļ sāka iekasēt attiecīgu maksu. Diemžēl prieki nebija ilgi, jo Cēsu ūdenim atkal uznāca spītība.

Pilsētas Izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniece b. Reimane šajā sakarā konsultējās ar Komunālo uzņēmumu kombināta ūdensvada un kanalizācijas speciālistu b. Zālīti. Viņš ūdens spītību izskaidro ar to, ka nelaimīgais nams esot pieslēgts pie kopējā vada ar Autoremonte rūpnīcu, kas patērējot ļoti daudz ūdens. Esot uzstādīts jaudīgāks sūkns, taču arī ar to spītīgo ūdeni augstāk par otro stāvu pacelt nevarot.

Zinātnieki gan nespēj ticēt, ka Komunālo uzņēmumu kombināts nekādā vizē nespētu izdzīt Cēsu ūdenim spītīgo garu. Bet to noteikti vajadzētu izdarīt, citādi rodas bažas, ka rūpnīcas ūdens patērējam vēl vairāk palielinoties, arī pirmā stāva krāni būs sausi. Zinātnieki prāto, vai nebūtu pareizāk, ja autoremontētāji uzbūvētu savu ūdensvadu vai arī nelaimīgā nama saimnieki savējo pieslēgtu dzelzceļa ūdenstornim? Vairbūt ir vēl kāds cits, labāks atrisinājums...

Kāds tas ir, to zinātnieki pasacīt nevar. Viņi zina tikai vienu — ar nevarīgu roku plātīšanu no Cēsu ūdens spītības garu izdzīt nav iespējams!

A. ISAIS,
zinātnu kandidāts

PALĪDZĪGA ROKA

Notēmām kādam sagādāt prieku.
Sniegt, tā teikt, palīdzīgu roku. Atbalstīt grūtā brīdī.

Starp citu, ikvienam cilvēkam reizēm var rasties vēlēšanās izdarīt kaut ko labu, jo pēc tam pašam ir tikama sajūta.

Apspriedušies izvēlejamies priekšsēdētāju Smikalu. Mums ar Smikalu nekādu darīšanu nav, un vispār tādu ir maz, kas viņu mīlētu, tāpēc jebkāda personīga ieinteresētība bija izslēgta. Laipnība no tīras sirds. Laipnība aiz tīras laipnības.

Tā kā persona bija izraudzīta pareizi, atlika apsvērt detaļas. Diemžēl nekas prātīgs mums galvā nenāca. Smikala ir ļoti iekārtojies, atbalsts viņam nav vajadzīgs. Ko darīt?

— Ja viņš, piemēram, iekristu ūdenī... — baronese Soloveičika teica. — Viņš kuļas ūdenī, laiž burbuļus, un mēs viņu izvelkam.

— Kādā veidā? — Bezpalčīks painteresējās.

— Nezinu, — baronese teica. — Var pasviest viņam virvē piesietu glābšanas riņķi.

— Smikala pats izpeldēs, — maģistrs Konkuļčinskis sacīja.

— Vai tad viņš prot peldēt? — baronese brinījās.

— Neprot, — dzejnieks Košons sacīja. — Bet izpeldes noteikti. Un vēl ar zivi zobos.

— Nedomāju vis, — baronese iebilda. — Tagad zivi nokert ir grūti, jo visas zivis noindējuši rupnieciskie notekūdeņi.

— Arī notekūdeņos Smikala atradis zivi, — Bezpalčīks teica.

Stāvoklis bija neskaidrs.

— Bet ja viņš salauztu kāju? — baronese sapnaini teica. — Gul viens pats, visu pamests, un tad mēs ierodamies ar ķeru. Smikala dzīvo tumšā ielā.

— Acumirkliņi, — Bezpalčīks iesaucās. — Zinu. To var nokārtot. Man tikai jāaprunājas ar vienu panu.

Bezpalčīks aprunājās ar šo panu. Lieta izrādījās ļoti vienkārša, kaut arī bija saistīta ar izdevumiem. Toties tagad mēs visi jūtamies tā, it kā butu kļuvuši labāki, derīgāki sabiedrībai, ciešāk iesaistīti dzīvē.

Smikala pašlaik dzīvo zaļas dienas pa slimnīcu, dzejnieks Roslaneks nes viņam ziedus un augļu želeju. Viņš gan ieradās, kad viss jau bija padarīts, bet lai arī viņam tiek kāds prieks. Galu galā visi mēs esam viena liela saime un cilvēks cilvēkam ir brālis, kaut arī tas vienam otram šādu vai tādu iemeslu dēļ varbūt varētu nepatikt.

Miļo «Dadzīt»!

24. jūlijā es aizvedu savu televizoru uz remonta darbnīcu, kas atrodas Rīgā, Veidenbauma ielā 26-a. Pēc kvīts Nr. 40998 aparātam vajadzēja būt izlabotam 31. jūlijā, bet arī 2. augustā, kad ietados darbnīcā, mans «Rekordiņš» vēl nebija rādītspējīgs. Vajadzēja mērot tālo ceļa gabalu no Iecavas uz Rīgu vēlreiz — 7. augustā. Tad nu aparāts, kā apgalvoja meistari, bija salabots. Samaksāju 22,55 rubļus un priecīgs devos mājās. Diemžēl mājas apstākļos «Rekords» darbojās tikai 40 minūtes.

Nākamajā dienā vedu savu slimnieku atpakaļ uz Rīgu. Meistars to pieņēma un apsoliņās līdz 13. augustam salabot. Atbraucu uz darbnīcu 17. augustā, bet izrādījās, ka mans «Rekords» vēl nav gatavs.

Miļo «Dadzīt»! Ja tie meistari, kas strādā Ed. Veidenbauma ielā, televizorus negrib vai neprot labot, lai tā arī pasaka. Neviens tad nenesīs viņiem šos aparātus un neprasis arī sūdzību grāmatu...

I. ŽILINSKIS, Iecavā

Cien. «Dadzi»!

Kad ceļu darbinieki Jēkabpilī Madoņas ielā sāka būvēt platformu autobusu pieturai, mani pārņēma nelāga priekšnojauta.

— Blakus taču atrodas ģimenes dārzīni! — es bažīgi ieminējos kaimiņiem.

Tad jau labi! Varēsīm to pieturu izmantot, — kaimiņi mani mierināja.

Tarptautiskā pietura ir ierīkota. Taču mēs diemžēl to izmantot nevaram, jo, būvēdami pieturīti, ceļa meistari aizbēra visus telekūdeņu grāvi un tagad mēs uz ceļiem ģimenes dārzīņiem esam apbedīti keramiķu ar laivām.

K. KRIZIJS, Jēkabpili

HARIJS HEISLERS

Kam pienākas ķirši?

Kad pareizais lēmums beidzot būs rasts —
Vai derīgs,
vai kaitīgs

ķiršiem ir strazds?
Bez šaubām, tam strazdēnus pabarot rūp,
Viņš kāpurus knābā, ka plere vien kūp.

Bet rudeni toties,
kad ogas ienākas,
Strazds apgalvo visiem,
ka viņam tās pienākas,
Un tagad
gandrīz vai bez atelpas kladzina,
Ne svilpot vairs grib,
bet kā žagata žadzina.

Jā, tas vairs nav joks
Un nav arī salīta:
— Bet kas jums tos ķiršus
no kāpuriem attīra?
Ja nebūtu mēs, kas glābtu šo daili?

Jā, tiešām.
Bet ķiršu koki
stāv kaili.

B E T . . .

Uzrauj sērķociņu, un vilks nenāks klāt! Baidies. Visi to zina.

Nometies četrāpus un rūc. Tad tevi neaiztiks pat niknakais suns! Arī to visi zina.

Bet pēdējos gados vairāk nekā sunu esot mežacūku, briežu un citu dižmedījumu. Un tie bieži kļūstot nikni, vajājot cilvēkus...

Bet vainīgi ir cilvēki paši.

Nē, ar sērķociņiem tos mežonius neaizbaidīs! Arī četrāpus lišana un rūksana nelīdzēs. Tie nāks virsu. Un, ja tev negadās koks, kurā uzrāpties...

Tomēr līdzēt var. Var rīkoties tā, lai briedis vai mežakuilis pats pārbistas.

Ir jātēlo šaušana! Šaušana!

Ir tikai jānostājas mednieka stājā un jātēlo šaušana. Mežainis tūlīt sāks trīcēt. Tas esot jau daudzkārt pārbaudīts.

Man, jāatzīstas, nav gadījies sastapties ar tādiem uzbrūkošiem zvēriem. Ja gadīsies, es noteikti tā arī darišu: tēlošu šaušanu!

Bet... hm...

Kā lai tēlo šaušanu bēgot?

A. BRIEDIS

«Dadža» konsultācija

JAUTĀJUMS. Vai var būt patless apgalvojums, ka republikā lauksaimniecības speciālistu vienlaikus ir par maz un par daudz?

ATBILDE. Bez šaubām. Jo daudzos kolhozos un padomju saimniecībās speciālistu joprojām nepietiek. Turpretim vienā pašā Valmieras Ugunsdzēsības iekārtu rūpnīcā 14 darbiniekiem ir augstākā vai vidējā speciālā lauksaimniecības izglītība. Un, ja zootehniķe strādā par medmāsu, jaunākā agronome — par tehniskās kontroles meistari, bet Priekulei tehnikuma absolvents — par namdari, tad taču gribot negribot jāsecina, ka lauksaimniecības speciālistu mums ir par daudz!

Dr. SINEPE

— KURP TU DARBA LAIKĀ!
— DARBS NAV ZAKIS!...

I. MELGAILIS

I. MELGAILIS

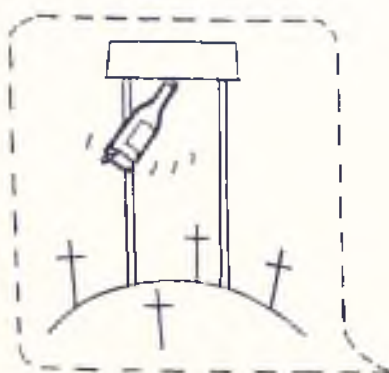
— JŪS VIŅAM NEDRĪKSTĒJĀT PĀRDOT PAPIROSUS!
— LAIKAM GRIBAT, LAI BĒRNS SĀK RAUDĀT!

E. RUSMANIS

BEZ VĀRDIEM.

D. BREIKIS

— DAKTER, MAN NEPĀRTRAUKTI GALVĀ ZVANA...

E. RUSMANIS

Nesen uz ielas satiku Puskociņu. Viņš joņoja man garām, izslējis galvu kā zirgs.

— Pagaidi! — iesaucos. — Iesim, izdzersim kādu kausu alus!

— Nav laika! — viņš atsaucās. — Steidzīgas darīšanas!

— Ko nu mēs niekusi! — iesmējos. — Kādas tev var būt darīšanas? It kā es nezinātu, ka tu nekur nestrādā...

— Tas tiesa: es vēl joprojām meklēju sev piemērotu vietu, — Puskociņš atzinās. — Bet laika man tomēr nav it nemaz. Skrienu pie rakstīšanas rindā pēc automašīnas.

— Skat, ko! Nemaz nebiju dzirdējis, ka tu esi vinnējis sportloto lielo laimestu!

— Neesmu jau arī... — Puskociņš kratīja galvu.

— Bet kur tad tu ņēmi tos tūkstošus?

— Nav man nekādu tūkstošu, — Puskociņš čukstus zvērēja. — Pat plika piecnieka pie dvēseles nav.

— Kāpēc tad tu gribi stāties tai pircēju rindā?

— Lai taisītu karjeru!

— Nesaprotu...

— Esi gan tu neaftpārgs! — Puskociņš nopūtās. — Mašīna nemaz nav obligāti jāpērk. Galvenais, lai visi zina, ka tu esi pierakstījies rindā. Ar to vien tavs sabiedriskais stāvoklis jau uzlabojas. Kolēģu un paziņu acīs tu esi cilvēks ar līdzekļiem. Tā tad — enerģisks, ar plašu vērienu. Tāds, kuram droši vien ir iespaidīgi draugi, kas savukārt var tev pagādāt visjaunākā modeļa automašīnu, izplēst garāžu jebkurā pilsētas rajonā, sameklēt visas nepieciešamās rezerves daļas. Un tā tālāk, un tā joprojām. Ar tādiem viņiem rēķinās, tādiem lūdz padomus, tāds aicina ciemos. Tādiem piedāvā izdevīgus amatus. Saproti?

— Skaidrs, — es norūcu. — Izrādās, tev tomēr uz pleciem ir galva nevis ķirbis.

Nākamajā dienā arī es pierakstījos mašīnu pirkšanas rindā.

— Kas to būtu domājis! — kolēģi izbrīnā saskatījās un spieda man roku. — Apsveicam!

Vēl pēc pāris dienām ievietoju avīzē sludinājumu, ka vēlos pirt divstāvu māju jūrmalā.

Tagad pat vistuvākie darbabiedri mani uzrunāja ar «jūs»!

Pēc tam sāku interesēties, kur var nopirkt ugunsdrošos ķieģeļus somu pirts celšanai. Un ko jūs domājat? Turpmāk mūsu kasieris allaž sveicināja mani pirmais.

Kad vienā dienā it kā nejauši ieminējos, ka nākamajā vasarā braukšu ceļojumā uz Bulgāriju, nodaļas vadītājs man ierādīja atsevišķu kabinetu.

«Nu jau mani, domājams, itin drīz paaugstinās,» es spriedu. «Puskociņa sistēma darbojas nevainojami!»

Un patiesi, kad izplatīju baumas, ka esmu nolēmis pirt arī jahtu, pats kantora priekšnieks mani iesauca pie sevis.

— Redzat, mēs esam jums sagatavojuši vietu perifērijā, — viņš svinīgi paziņoja. — Saprotat, kamēr norims valodas. Citādi man katru dienu zvana no pārvaldes un jautā, vai tikai jūs nedzīvojat pāri saviem līdzekļiem. Es jau, protams, nešaubos, ka jūs dzīvojat godīgi... Taču drošs paliek drošs... Kamēr valodas aplūstīs.

Tagad es strādāju mūsu kantora rajona filiālē. Manu vietu ieņēma Puskociņš.

I. ODS

KAUTRĪGĀ SIRDS

Dižarājs bija tik dziļi iegrimis manuskriptu lasīšanā, ka nepacēla ne galvu, kad durvis pavērās un ienāca Tāpiņš, sīks vīreļis ar brillēm uz prāvā deguna. Vairākas reizes nokremšojies, viņš nedroši paminājās Dižarājam aiz muguras. Taču dzejnieks ienācējam nekādu uzmanību nepievērsa. Tad viņš, pieliecies pie Dižarāja auss, vaicāja:

— Vai drīkstu?

Dižarājs iztrūcies mirkšķināja nogurušās acis.

— Vai drīkstu? — Tāpiņš smaidīja. — Man jūs rekomendēja kā istu sirdscilvēku, atsaucīgu un laipnu, citādi diez vai būtu uzdrošinājies jums uzbāzties ar savām, tā teikt, sīkajām vajadzībām.

Vēl isti neatguvies, Dižarājs cieši vērās runātājā. un sīkā vīreļa nedrošība auga augumā ar katru sekundi.

— Nē, nē, es nedomāju jūs apgrūtināt! Jūs laikam esat aizņemts. Ļoti atvainojos, ja esmu jūs netīšām iztraucējis. Ticiet, es tiešām to negribēju!

— Labi jau labi, — Dižarājs samierinoši pacēla rokas, bet Tāpiņš, gluži otrādi, nobijās vēl vairāk.

— Nē, ja es nelaikā, tad pasakiet, varu arī citreiz... Nav jau tik steidzīgi.

— Patiesību sakot, es tiešām esmu aizņemts.

— Ak cik žēl! Es jau tikai uz britiņu. Priekšā stādīties, tā sakot. No darba atnācu. Teica, jūs esot tāds sirsnīgs, tāds laipns...

— Nu labi, kas tad jums ir uz sirds? — Dižarājs nopūtīes atstūma manuskriptus un atgāzās krēslā.

— Nē, nē, es redzu, ka esmu jūs atrāvis no darba. Man tiešām neērti. Saprotat, es tā negribēju...

Dižarājs saviebās.

— ...Jūs tikai pasakiet, un es tūlīt atstāšu šīs telpas. Esmu tāds cilvēks. Negribu nevienam uzbāzties.

— Nu runājiet, ja esat atnācis!

Saklausījis Dižarāja balsi tādu kā skarbumu, Tāpiņš sarāvās vēl mazāks:

— Nē, jūs tikai pasakiet, un es atnāksu citreiz...

— Runājiet taču! — Dižarājs vairs neslēpa nepacietību un palūkojās pulkstenī.

— Atvainojiet, būtu es zinājis, ka atnāksu tādā nelaikā, es neparko, nekad... — Tāpiņš slaucīja sviedros mirkstošās rokas gar bikšu vilēm un kāpās uz durvju pusi. Dižarājam pierē pietūka dzisla, bet viņš savaldījās:

— Labi, atnāciet citreiz. Rit, varbūt parīt.

— Es tikai uz brīdi, no darba izrāvos. Man teica — tāds laipns, sirsnīgs cilvēks...

— Pietiek! — Dižarājs pēkšņi iebrēcās. — Vai nu sakiet savu sakāmo, vai ejiet, no kurienes nācīs!

— Nu kāpēc jūs dusmojaties? Ja es traucēju, tā arī pasakiet. Kāpēc tad uzreiz jāklīdz? Man teica, tāds sirsnīgs...

— Ārā! — mežonīgs kliedziens izdzēsa Tāpiņa pēdējo cerību stādīties priekšā dižajam dzejniekam un aizicināt viņu uz radošu vakaru.

— Labi, labi, es pienāksu citreiz. Jūs tikai pasakiet, kad būsiat brīvs.

— Nekad! Ne rit, ne parīt! Nekad nebūšu brīvs, vai drīkst?

— Jā, — Tāpiņš aiz durvīm smagi nopūtās. — Es man teica, tāds sirsnīgs, laipns cilvēks!...

Ā. DUMBRĀJS

BEZ VĀRDIEM.

A. MUKĀNS

ATSKABARGAS

Pazaudēja galvu un uzskatīja, ka lēti ticis cauri.

Stāvēt aiz tīrgus letes, cerēja kļūt stāvus bagāts.

Ārkārtīgi bieži aizsmaka... sirdsapziņas balss.

Ceļš uz panākumiem bija slēgts. Remonta dēļ.

Arī dzīves skolā vislabāk patika starpbrīži.

Kurš gan tagad strādā, lai pelnītu maizi! Pelna automašīnā!

Neturiet sveci zem pūra — tas neatbilst ugunsdrošības noteikumiem!

ARMĪNS LEJIŅŠ

BEZ VĀRDIEM.

O. VĪNEDZIS

Mušas kodiens

Mans paziņa Henhūzens redakcijas štatos vairs neskaitās. Viņš aizgājis pensijā un mierīgi dzīvo laukos, audzē trušus un brūvē jāņogu vīniņus. Bet no vecā niķa — daždažādu nebūšanu uzurķēšanas — viņš valā nav ticis. Tāpēc, kad man pietrūkst faktu feļetonam, es aunu kājas un dodos pie Henhūzena.

Tā tas notika arī šoreiz. Un, lūk, kā norisēja mūsu saruna.

— Sveiks, Henhūzen! Vai neesi dzirdējis kaut ko jaunu, feļetonam derīgu?

— Kā ne... Ir tāds fakts. Nesen Ventspils rajona kolhoza «Komunisma ceļš» priekšsēdētājam iekoda muša!

— Nemulkojies, Henhūzen! Kas nu tas par faktu!

— Klausies tālāk! Nebūtu priekšsēdētājam iekodusi muša, viņam nekad nebūtu ienācis prātā uzdāvināt 7. dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcas ceha priekšniekam Briedim trīssimt kilogramu miežu!

— Tu, draudziņ, esi kļuvis sīkumains! Vai tev žēl, ka priekšsēdētājs iedod būvkonstrukciju ražotājiem trīssimt kilogramu miežu?

— Nav žēl. Bet, ja nebūtu iedoti mieži, — nebūtu izbrūvēts alus.

— Un tad? Lai celtnieki brūvē alu un svētkos dzer veseli!

— Lai dzer. Bet, ja nebūtu dzerts miežu alutīns, nebūtu arī tās skaļās dziedāšanas!

— Lai dzied darba vīri.

— Lai dzied. Bet, ja nebūtu dziedāšanas, nebūtu arī runāšanas, ka, lūk, «Komunisma ceļa» noliktavā žurkas noēdušas graudus.

— Nu, liela muiža! Lai ļaudis parunā!

— Lail! Bet, redzi, ja nebūtu tās runāšanas, deratizatori neapvainotos.

— Nesaprotu, par ko tad tie žurku indētāji varēja apvainoties?

— Nu, par to pašu, ka neesošām žurkām uzvel esošu iztrūkumu. Un nebūtu deratizatori apvainojušies, nebūtu arī graudu noliktavai no skaidrām debesīm uzkritusi pamatīga revīzija.

— Paklau, par trīssimt kilogramiem miežu nevienam taču nekar!

— Par trīssimt kilogramiem miežu, protams, nekar. Bet revidenti atrada pārpalikumu — 8420 kilogramus miežu!

— Kā tas varēja gadīties? Tad jau iznāk, ka tajā kolhozā nav nekādas kārtības!

— Protams, ka nav. Bet, ja kolhoza priekšsēdētājam nebūtu iekodusi muša, viņam nekad nebūtu ienācis prātā...

Tālāk es neklausījos. Henhūzenam diemžēl patīk atkārtoties. Arī nebūšanas viņš izskaidro divaini un nezinātniski. Bet faktus mans bijušais kolēģis nesagroza. Šajā ziņā viņam var ticēt.

J. JODS

PAVLIHA

SLOVĒNU SATĪRAS UN HUMORA ŽURNĀLS

— VAI TAS CEMU CELSANĀS DĒĻI
— JĀ. TO DĒĻ, KO REDŽĒJA SAPNĪ. PAR PASU PĒDEJO
VIŅŠ VĒL NEMAZ NEZINĀ!

BEZ VĀRDIEM.

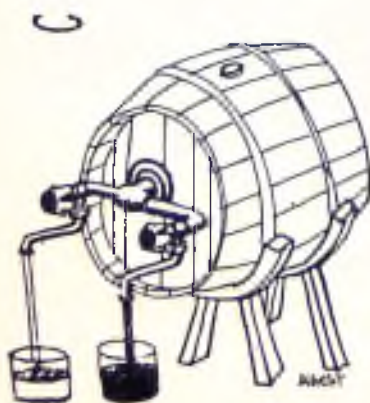
— PAR TĀDU SPERSĀNU ES TEV PARĀDĪTU SARKANO
KARTĪTI!

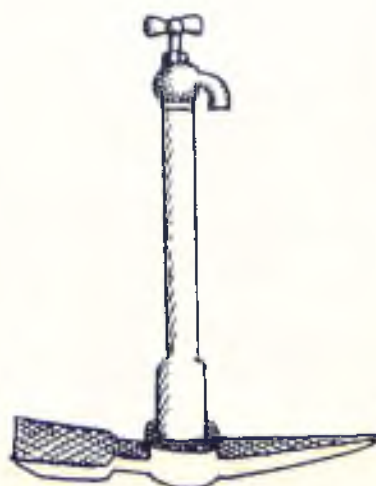
— JŪSU BIEDRISKO KRITIKU ES PIENĒMU. KO JŪS VĒL NO
MANIS GRIBATI

— LŪDZU KLUSĀK, LAI VAR DZIRDĒT LAIKA PROGNOZI
UN LAI ES ZINĀTU, CIK ILGI VĒL VARU PALIKT DIENESTĀ
KOMANDĒJUMĀ.

MUCIŅA BALTAJAM UN SARKAJAM
VĒNAM.

KAPĻIS, AR KURU STRĀDĀJOT
NAV JĀSPĻAUS SAUSĀS.

— JŪSU AUTOMAŠĪNAI VAJADZĪGAS TĪKAI ČETRAS JAU-
NAS RĪEPAS UN VĒL ŠIS TAS, KAS TAI LIKTU KUSTĒTIES.

REZOLŪCIJAS

Nesen gāju garām kādai iestādei un pēkšņi pamanīju, ka pa vienu no atvērtajiem otrā stāva logiem vēlas tumši dūmu mutuļi.

Spriežot pēc dūmu krāsas un raksturīgajiem sprakšķiem, pat nejēgam bija skaidrs — izcēlies ugunsgrēks.

Uzsteidzos otrajā stāvā un skrēju pie iestādes vadītāja. Uzgaidāmajā telpā mani apturēja sekretāre.

— Vienu acumirkli! — viņa teica.

— Kādā jautājumā?

— Deg taču! — saucu.

— Visiem deg! — sekretāre atbildēja. — Ne jūs pirmais, ne pēdējais. Sēdiet un gaidiet rindas kārtībā. Lūk, aiz tā tur ar lielo portfeli...

— Vai tiešām arī jums deg? — neticīgi vaicāju lielā portfeļa īpašniekam.

— Svīst... — portfelotais nopūtās. — Ne mirkli nevaru gaidīt. Bet ko tu padarīsi?

Neko nepadarīsi — tas tiesa. Ja visiem deg — atliek vienīgi sēdēt un gaidīt. Sēžu. Taču cik ilgi gaidīsi, ja gruzduma smaka kļūst aizvien spēcīgāka, bet rinda nekust ne no vietas? Tā gaidot, pats nosvīsi kā circeņis ugunskurā.

— Biedri! — saucu. — Vai tiešām jūs nekā nejūtat?! Svīst taču!...

Sekretāre paraudzījās uz mani un uzmēta lūpu.

— Ja mums kaut kas svīst, tad varbūt vienīgi ceturkšņa beigās. Un arī tad mūs par to savlaicīgi informē no pārvaldes.

— Vai prāts! — nobijos. — Kamēr pienāks ceturkšņa beigās, kamēr pārvaldē pamanīs, ka deg, no jums jau būs palikusi pāri tikai pelnu čupīņa!

Sekretāre paraustīja plecus.

— Es jau teicu: no pārvaldes mums nekādu signālu nav bijis! — viņa kategoriski paziņoja. — Bet, ja jau jums tik traki deg, rakstiet iesniegumu, es atdošu vadītājam...

Neko darīt, ņēmu papīra lapu un sāku rakstīt: no pilsoņa tāda un tāda, sakarā ar to, ka gāju garām jūsu iestādei un ieraudzīju, ka svīst...

Uzrakstīju datumu, parakstījos un atdevu sekretārei. Sekretāre izlasīja, pavīpsnāja, ieslīdēja vadītāja kabinetā un pēc brīža atgriezās ar manu iesniegumu. Tam šķērsām bija uzšņāpta rezolūcija: «b. Reņģītīm. Izlemt pēc būtības.» Un nesalasāms paraksts.

— Bet paklausieties! — nervozēju. — Te vairs nav jālemj, te jāņem spaiņi un jādzēš!

— Vai tiešām jūs domājat, ka mums šeit ir pašdarbības teātris? — sekretāre brīnījās. — Kārtībai taču jābūt! Ejiet uz trešo kabinetu, tur izlems, ko darīt tālāk...

Kas cits man atlika? Steidzos pie biedra Reņģīša. Biedrs Reņģītis klusuciedzams paņēma manu iesniegumu, klusuciedzams uzšņāpa stūrī «Neiebilstu!» un klusuciedzams parakstījās.

Piedodiet, pret ko jūs neiebilstat?! — brīnijos. — Pret to, ka deg, vai pret to, ka jādzēš?

— Es neiebilstu principā, — biedrs Reņģītis negribīgi atbildēja. — Visu pārējo precīzēs biedrs Pūpēdītis četrpadsmitajā istabā.

Neko darīt, skrēju pie biedra Pūpēdīša. Viņš patlaban runāja pa tālruni. Pat nepaskatījies uz mani, paņēma iesniegumu un brīvajā stūrī uzrakstīja «Piekritu!».

— Tālrad beidzot var dzēst? — iepriecināts vaicāju.

Biedram Pūpēdītim aiz pārsteiguma klausule izslīdēja no rokām.

— Ko dzēst?! — viņš nesaprata. — Biedrs Reņģītis neiebildā, es piekritu, ko vēl jums vajag? Par visu pārējo atbild biedrs Podiņš — trešās durvis pa kreisi.

Pikis ar viņu! Skrēju pie biedra Podiņa. Lai gan, atklāti sakot, tā vien gribējās ņemt kājas pār pleciem. Jo gaitenī jau bija dūmu pilni.

— Biedri Podiņ, deg! — jau no sliekšņa saucu.

— Jūtu, jūtu... — viņš atbildēja.

— Kur jāparaksta?

Atdevu iesniegumu un viņš nekaņējoties uzšņāpa: «Biedram Gailītim. Izpilde!».

— Un pasteidzieties, kamēr viņš vēl nav aizbraucis komandējumā, — biedrs Podiņš pamācīja. — Gailītis vienīgais var jums palīdzēt.

Man kājas kļuva aukstas. Nu, domāju, vienreiz gan esmu iekūlies pamatīgā ķezā! Atceļa drīz vairs nebūs, bet ej nu sažini, kurp vēl mani sūtīs... Aizelsies jozu pie biedra Gailīša, bet tas, izrādās, pirms desmit minūtēm bija aizbraucis nezināmā virzienā.

— Pienāciet pirmdien! — man teica. — Pasaule dažu dienu dēļ bojā neaizies...

Nudien, ja visu tā labi pamatīgi apsver, — neaizies vis! Stāvēs, kā stāvējusi. Atmetu visam ar roku,

atstāju iesniegumu uz galda un gāju savu ceļu...

Pirmdien nejausi atkal eju pa to pašu ielu un redzu — māja tik tiešām nodegusi, krāsmatas vien palikušas. Taču sekretāre sēž, kā sēdējusi, pie gluži jauna rakstāmgalda, uzgaidāmajā telpā uz jauniem pusmiksfajiem krēsliem sēž tie paši gaidītāji un biedrs Gailītis, atgriezies no komandējuma, lasa manu iesniegumu. Bet pa sastatnēm skraida mūrnieki, palīg-

strādnieki un visam tam apkārt būvē jaunās sienas.

Brīdī pastāvēju un gribēju jau doties tālāk, te pēkšņi pamanīju, ka lielais celtnis, ar kuru padod augšup būvmateriālus, draudoši savvēries vadītāja kabineta virzienā.

— Biedri! — saucu, pa sastatnēm uzsteidzies otrajā stāvā. — Tūlīt gāzīsies!

— Atkal jūs? — sekretāre brīnījās. — Ir gan cilvēks... Te viņam kaut kas svīst, te gāžas... legaumējiet reiz par visām reizēm: personiski mums nekas nesvīst un nekas negāžas!

Kas zina, varbūt viņai taisnība.

JANIS EZĪTIS

TREŠAIS VARIANTS

Ne visai sen Cēsu rajonā ciemojās profesors Dižprātinš, un grupa rajona vadošo darbinieku izmantoja šo izdevību, lai pazīstamajam zinātniekam uzdotu šķietami nevainīgu jautājumu:

— Sakiet, lūdzu, no kādiem faktoriem atkarīga piena kvalitāte!

Profesors atbildēja:

— Ja govīs ir veselas un saņem pilnvērtīgu barību, piena kvalitāte vispirms atkarīga no lopa mitruma un piena pirmapstrādes telpu sanitārā stāvokļa. Otrkārt, tā atkarīga no slaucēju, slaucšanas aparātu, piena trauku un pašu dzīvnieku tīrības. Treškārt, piena kvalitāti nosaka produkta pirmapstrāde, atdzesēšana un uzglabāšana. Visbeidzot, to stipri ietekmē transportēšanas apstākļi: piemēram, jaucot kopā atdzesētu un neatdzesētu pienu, tānī viegli var savairoties nevēlami mikrobi... Bet, piedodiet, — Dižprātinš piebilda, — kapēc šis jautājumu jūs uzdevāt tieši man? Tās taču ir āheces patiesības, kuru uzskaitīšanai nedz augstākā, nedz vidējā speciālā izglītība nav vajadzīga...

Vadotāji darbinieki daudz balsīgi nopūtās. Viens no tiem paskaudroja:

— Biedri, gribamais profesors, šā gada pirmajos mēnešos izstrādāja tieši visu rajona saimniecību pārdotā piena pirmās šķiras atbilstoši tikai piecpadsmit komats vienību, kas atbilst — atdzesēt komats septiņi procenti. Bezšķiras piena šķirā divdesmit trīs komats septiņi pro-

centi. Pārējais neatbilda pat viszemākajām prasībām, un pienotavas bija spiestas to nosūtīt atpakaļ saimniecībām. Jūlijā piena kvalitāte diemžēl pazeminājusies vēl vairāk...

Profesors kļuva domīgs.

— Hm... — viņš norūca. — Vai tāda paradība ir novērojama visās saimniecībās?

— Ko jūs! Ko jūs! — rajona vadītāji nevēlējās pat teoretiski pielaut tādu varbūtību. — Dažas saimniecības sanitārais stāvoklis un līdz ar to arī piena kvalitāte jutami uzlabojusies. Diemžēl citās... piemēram, sovhozā «Skujene», Kalniņa kolhozā, kolhozā «Komunisma ceļš»...

— Lūdzu, turpiniet! — Dižprātinš ieinteresēts pavērs sarunu biedros.

— Jā, — viņi atkal nopūtās. — Šīs saimniecības stāvoklis diemžēl ir gaužām bēdīgs. Jūlijā «Skujene» pirmās šķiras pienu nepiegādāja it nemaz, toties trīsdesmit pieci procenti bija otrās un sešdesmit pieci procenti — bezšķiras piena. Kalniņa kolhozā otrās šķiras piena bija astoņpadsmit un bezšķiras — gan drīz astoņdesmit divi procenti. Visus rekordus tomer pārspēja «Komunisma ceļš». Šis kolhozs pienotavām nosūtīja simt procentus bezšķiras piena!

— Mjā... — profesors Dižprātinš plūkāja savu slaveno ķilbārdi. — Kaut ko tādu var dabūt gatavu tikai pilnīgi analfabēti...

— Ko jūs! Ko jūs! — vadošie biedri no šī secinājuma atgānājās ar abām rokām. — «Skujenes» direktors Leonīds Igaunis un galvenā zootehniķe Ruta Avota, Kalniņa kolhoza priekšsēdētājs Guntis Stibers un galvenā zootehniķe Vera Briede, tāpat kā viņu kolēģi Arvīds Tomsons un Aina Leibome no kolhoza «Komunisma ceļš», ir izglītoti, kulturali laudis...

— Ak tā! — profesors sarkastiski pasminēja. — Tad jau, protams, par analfabētismu nevar būt ne runas! Tādā gadījumā cēloni jāmeklē šo biedru paviršībā, vieglprātībā vai citās līdzīgās īpašībās.

Vadošajiem darbiniekiem, kam jāatbild arī par kadru izvēli, šādas valodas, dabiski, nebija diez cik patīkamas. Tāpēc viņi centās ievirzīt profesora domas citā, produktīvākā gultnē.

— Bet, ja nu jūs, godājamais, tā ļoti padomātu, vai nevarētu atrast vēl trešo izskaidrojuma variantu?

Kādu laicīnu paklusējis, profesors beidzot sacīja:

— Citus izskaidrojumus es, jāatzīstas, nespēju izdomāt. Bet... trešo variantu, liekas, atrast var. Proti, minētie biedri ir jāsauc pie kārtības un jāpanāk, lai viņi likvidē visas nebūšanas fermās. Tad piena kvalitāte uzlabosies, un līdz ar to vajadzība pēc izskaidrojumiem vispār atkritīs!

A. GARAIN

— KĀ JŪS TEICĀT — PIE MUMS DARBĀ PIEZOGAS! VAI KĻUVIS KAS ZINĀMS!!

— AK, ES ESMU PĀRKLAUSĪJIES: DARBĀ IEZOGAS BRĀĶISI JĀ, HE, HE, GADĀS, GADĀS...

U. MEŽAVILKS

STARP CITU

Ja cilvēkam nav nekā svēta, tas vēl nenožīmē, ka viņš ir ateists.

Radu būšanu iestādē izskaidroja stingri zinātniski: arī dabā organismi, lūk, cenšoties izvadīt ārā jebkurus svešķermeņus.

No caurvēja visvairāk baidās uzpūstas autoritātes.

Līgavaņa kvēlo mīlestību atvēsināja tas apstāklis, ka līgavas dzīvoklī nebija centrālās apkures.

Lai nu kā, bet problēmu cilvēcei nekad nav trūcis.

Tāpēc vien, ka idejas lidinās gaisā, tās vēl nevar saukt par bezpajumtniecēm.

Ģimenes dzīve dažkārt atgādina tiesas procesu, kurā uztājas divi apsūdzētie un nav neviena aizstāvja.

M. ARĀJS

Cinkslītis jau piecpadsmit gadus mīna savu veco, izturamu velosipeda pedālus. Taisnība gan, pēdēja laikā velosipeds sāka stipri grabēt, bet ar to vēl nepūka. Šo to Cinkslītis pielatīja, šo to sācēja ar drāti un brauca mierīgi tālāk. Majas viņš velosipedu glabāja pagraba blakus sētnieka slotam un liekšķerem.

Sagādījas, ka vienvakar viņš ar sētnieku turpat pagraba satikās. Sētnieks paskatījās uz Cinkslīti tadām savādām acīm un teica:

— Pirms nedēļas mana vecene bija nosapņojusi, ka septiņpadsmita dzīvokļa irnieks ēd pupas. Bet sapņi est pupas nozīmē, ka ēdējs tiks apzags.

— Ak tā. — Cinkslītis pieklājības pēc atbildēja.

— Nu jā. Un vakar septiņpadsmito apzāguši. Nospēruši autiņu.

— Skaties! Un ka tas izdarīts?

— Vienkārši. Uzlauzuši garažu un aizbraukuši. Vēl neesot dabūti rokā.

— Zēl.

— Lūdzu, neuztraucieties, — sētnieks runāja tālāk, — bet pagājušajā naktī veca nosapņojusi, ka jūs ēdat pupas.

Cinkslītis satrūkas.

— Es?!

— Nu jā. Tas nozīmē, ka arī jūs apzags.

— Un ko man nozags?

— Tas paliek apslēpts. Bet gan jau kaut ko pievāks. Tikai nevajag uztraukties.

Cinkslītis tomēr uztraucās. Droši vien viņam nospērs televizoru! Nē, televizoru nospert ir grūti — tas atrodas dibenistabā, kur vienmēr grozās Cinkslīša zvērigā sievasmāte. Varbūt zagļi metuši acis uz jauno kušeti? Bet kā viņi to dabūs zemē pa trepēm. Tur vajag četrus prātīgus vīrus un arī tad kušete droši vien iesprūdis trepju likumā. Tātad kušetei laikam briesmas nedraud.

Pēkšņi pār Cinkslīša galvu nāca apskaidriba — viņam nozags velosipēdu! Patiešām, kāpēc gan viņam nevarētu nozagt velosipēdu? Pagrabs ir aizslēgts ar priekšskaramo sprīdzenīti, bet tādu grabuļi jebkurš zīdains spētu atmūkēt. Vēl izdevīgāk velosipēdu zagt tajos brīžos, kad Cinkslītis ir aizbraucis uz veikalu vai bufeti. Viņš taču savu braucamo vienkārši stutē pie sienas un aiziet. Brīnums, kā nabaga velosipēds līdz šim vēl nav nozagts!

Nekas, turpmāk situācija mainīsies. Cinkslītis nopirks atslēgu, soli, drošu slēdzamo, un pieslēgs velosipēdu pie staba. Ja gribat zagt, lūdzu, zодziet ar visu stabu!

Tiklīdz nākošajā dienā, atvēra saimniecības preču veikalus, sākās

piemērotas atslēgas meklēšana. Cinkslītīm piedāvāja priekšskaramās, tādas ar kēditi, tādas ar šneperi. Visādas atslēgas. Bet Cinkslītis nicīgi kratīja galvu — nē, šitas spēļu lietas viņš nepirks. Protams, lietās, priekšskaramās izskatās traki iespaidīgas, taču ko tas līdz, ja slēdzenes visām gandrīz vienādas? Un kēdites var pārkniebt piecās sekundēs. Un tās ar šneperi arī nav drošas, jo ir tādi žulīki, kas specializējušies tieši uz šneperu atmūkēšanu.

Izstaigājis visus veikalus, Cinkslītis kļuva drūms. Acīmredzot viņa velosipēdam tomēr glābina nebūs. Varbūt parunāt ar Janku? Tas pazina cilvēkus no bāzes, bet tiem ir ārzemju manta. Un, patiešām, Janka izgādāja superdrošu importa atslēgu!

Tādu slēdzamo Cinkslītis vēl nebija redzējis. Niķelēta, ar četrām zeltītām podziņām. Ja atslēgu gri-

bēja dabūt vajā, podziņas vajadzēja pagriezt pret cipariem, kurus zināja vienīgi tas, kas atslēgu bija aizslēdzis. Komplektā ar atslēgu nāca līdzī arķārtīgi izturīga tērauda trose, ko nevarēja ne pārzāgēt, ne pārvilēt, ne pārkniebt, ne pārkost.

Taisnība, importa brīnums maksāja diezgan sāļti — piecdesmit rubļus, bet kas gan ir pieci desmitnieki, salīdzinot ar pilnīgu drošības sajūtu?

Jauno pirkumu Cinkslītis ar Janku bufetē nedaudz aplacināja. Velosipēds palika uz ielas, pieslēgts pie varena dzelzsbetona staba. Lūdzu, mīlie zagļi, zāgējiet dzelzsbetona stabu!

Aplacināšana ievilkās stipri pāvēlu. Iznācis no bufetes, Cinkslītis vispirms paskatījās uz dzelzsbetona stabu. Stabs nebija nozāgēts. Velosipēds? Arī velosipēds stāvēja savā vietā. Neredzēja vienīgi jauno, lielisko importa atslēgu.

Novietodams pagrabā velosipēdu, Cinkslītis atkal satika sētnieku:

— Vai jūs vēl neesat apzags? — sētnieks vaicāja.

Cinkslītis neko neatbildēja, smagi nopūtās un gāja gulēt.

A. SKAILIS

Laikraksts puķu dobē

Atsaucoties uz savu līdzpilsoņu sūdzībām par nemi-
ligtīgi augošajiem trūkumiem ASV pakalpojumu sfērā
darbā, pazīstamais amerikāņu satīrītājs dod dažus
«vērtīgus padomus» šīs sfēras darbiniekiem.

Instrukcija jeb noteikumi, kas jā-
ievēro:

1. LAIKRAKSTU IZNĒSĀTĀJIEM. Laikrakstus vienmēr atstādiet pelkē
repretim abonenta mājas lievenim. Ja ilgi nav bijis lietus, nesiet līdz
spaim ar ūdeni. Reizi nedēļā pasle-
piet laikrakstus zem žoga vai puķu
dobē. Laiku pa laikam izņemiet svēt-
dienas laikraksta ilustrēto pielikumu
un metiet to gaisā, lai vējš vismaz
daļu no lapām aizpuš abonenta sēta
augošo koku zaros.

2. VEĻAS MAZGĀTAVU DARBI-
NIEKIEM. Pirms veļas izsniegšanas
klientam samēklejiet skaistāko svēt-
dienas kreklu, kas varētu viņam būt
nepieciešams tikai sevišķi svētos
gadījumos. Pēc tam panemiet āmuru
un uzmanīgi uzsitiet pa apkaklītes
vai manšetes pogām, lai iepīst. Po-
gas sadrups, līdzko klients būs uz-
vilcis žaketi.

3. BANKU IERĒDNIECIEM. Palūdziet
vairākus pazīnas dežurēt operāciju
valē, līdz ņemot ne mazāk kā 2 tūk-
stošus dolāru sīknauda, ko ieteicams
glabāt uz sīknaudas uzvērto adas ma-
siņos. Kad pie ieejas parādās klients,
dodiet pazīnām slepeni zīmi, lai
žigli metas pie jūsu lodžina un tur
izveido rindu. Sīknaudu pārskaitiet
vismaz divas reizes. Kad būs pienā-
kusi klienta kārtā, sakiet viņam, ka
jums sācies pusdienas pārtraukums.

4. TAKSOMETRU ŠOFERIEM. Pa-
sūtiet glītu plāksnīti ar uzrakstu «Uz
garāžu». Nogaidiet brīdi, kad sāksies
pamatīga lietusgāze, piestipriniet šo
plāksnīti pie priekšējā stikla un iz-

brauciet uz jēlas. Nekada gadījuma
nepieversiet uzmanību izmirkušajiem
kajangājējiem, kas gribēs izmantot
jūsu pakalpojumus.

5. KAFEINICU PERSONĀLĀM. Ja
apmeklētājs pasūta kafiju, nekada
gadījuma nelieciet automātā jaunu
kafijas pupiņu devu.

6. AUTOBUSU VADITĀJIEM. Ne-
kad nedodieties reisā viens. Pagai-
diet, kamer salasīties vismaz 5–6
mašīnas. Pa to laiku pieturvietas bus
sānācis milzums pasažieru; ja jums
arī izdosies daļu no tiem uzņemt
sava mašīnā, salons būs pārpildīts.
Lai no tā izvairītos, piestipriniet pie
priekšējā stikla uzrakstu «Mašīna
bojāta» un ar maksimālu ātrumu
drāzieties pieturam garām.

7. POLICIJAS, UGUNSDZEŠĒJU
UN ĀTRĀS PALĪDZĪBAS MAŠĪNU
ŠOFERIEM. Vēlā naktī iebrauciet
bieži apdzīvotos pilsētas rajonus un
darbiniet sirēnu ar pilnu jaudu.

8. TEĀTRU KASIERIEM. Pirms
pardodāt biļeti, paaugstinieties, kur
apmeklētājs grib sēdēt. Pēc tam pa-
skaidrojiet, ka visas vietas attiecī-
gajās rindās jau sen izpārdotas. Uz-
ziniet, kuras vietas apmeklētājam vis-
mazāk patīk, un paziņojiet, ka jums
ir divas biļetes tieši uz šīm vietām.
Tad palūdziet pazīstamu biļešu kon-
trolieri, lai viņš tikko pārdoto vietu
priekšā uzceļ pamatīgu aizliegumu.
Bet, ja jums ir arī pazīstami aktieri,
palūdziet, lai viņi, aizbildinoties ar
gripas epidēmiju, panāk izrādes at-
celšanu.

— ATKAL JAU SKRIEN KĀ AKLS! PAGĀJUŠO REIZI VIŅŠ MAN TĀ UZ-
BRAUCA VIRSŅI

E. RUSMANIS

— VIŅŠ IR TIKAI SADERINĀJIES.

I. MELGAILIS

TĀ ESOT GADĪJIES

Slavenais franču rakstnieks Onorē de Balzaks [1799—1850] bija liels sieviešu
cienītājs, taču viņš rūpīgi izvairījās teikt sievietēm vārdus, ko viņas parasti vis-
vairāk gaida. Reiz draugs viņam jautāja:

— Kāpēc tu X jaunkundzei neteici komplimentus? Vai tad neievēroji, cik ļoti
viņa tos vēlējas dzirdēt?

Balzaks atbildēja:

— Ir komplimenti, kuri atņem mums brīvību, kad sievietes atgādina, ka esam
viņām tos teikuši.

— KĀ TAD TĀ! SVINAT RAŽAS NOVĀKŠANAS SVĒTKUS, KAD DAĻA VĒL
LAUKĀ!

— PRIECĀJAMIES PAR TO, KAS NOVĀKTS...

— ... BET PAR TO, KAS NAV, RAUDAM...

E. OSS

Kas gan viss nenotiek pasaulē

Kāds ASV lidotājs bija atgriezies mājās no gusta Vjetnamas Demokrātiskajā Republikā. VFR laikraksts «Bildzeitung» savas slejās ievietoja viņa ģimenes fotogrāfiju un nosauca

to par priecīgāko šā gada attēlu. Nākošajā numurā laikrakstam vajadzēja ievietot labojumu: izrādās, sieva bija krāpusi lidotāju sešus gadus.

Neparasti savus ražojumus reklamē kāda Londonas tekstilpreču firma: «Vai vēlaties palikt vecmeitās! Ja tā,

iesakām Jums nekādā gadījuma neiegādāties mūsu jaunākos peldkostimus.»

Leonardo da Vinči smaidošā Monna, kas nesen bija eksponēta Tokijā, tur ieguvusi neparastu popularitāti. Monnas Lizas tēlu izmantoja pat demonstranti, kas protestēja pret nemīlīgo cenu celšanos. Viņi nesa

transparentus, kuros Monna Liza bija attēlota ar plakātu rokā. Uz ti plakāta bija rakstīts: «Japana es nespēju smaidīt, jo te valda šausmīga inflācija.»

Kā ziņo Hamburgas laikraksts «Die Welt», Čīles hunta ir aizliegusi džiu džitsu cīņas sportu. Hunta baidās, ka sportisti, kas būs apguvuši šo sporta veidu, uzbruks tās algotņiem.

Kopenhāgena [Dānijā] kādā viesnīcā ir lasāma šāda pamācība: «Pazīšanos, kas radusies atvaļinājuma laikā, un sēņu ēdienus nav ieteicams otrreiz uzsildīt.»

Kā ziņo britu laikraksts «Daily Telegraph», nodoms uzsākt analfabētisma likvidāciju Laitfildā [Anglijā] sadūries ar neparedzētu šķērslī. Proti, neviena no tiem, kam šis pasākums domāts, nespēj izlasīt paziņojumu par attiecīgu kursu atvēršanu.

Viena no Kembridžas [Anglijā] futbola komandas uzvarām maksāja bankai, kas atrodas blakus futbola laukumam, vienu miljonu mārciņu. Pēc katriem iesistajiem vārtiem skati-

lapi sacēla tādā troksnī, ka laupītāji tikmēr mierīgi varēja uzlaupīt bankas seifus.

Leitonas [ASV] jaunākās barnīces zinas ir šādas: «Dieciņ» visur lūdz divus, lai uzstātu mums ilgi gaidīto lētu. Bet nekur tas nenotika ar tādām panākumiem kā mūsu draudzē. Tikko baznīcas valdes locekļi pēc svētdienas dievkalpojuma bija apsedušies daržā spēlēt kārtis, sāka liet, un visi aizgāja slāpī mājās.»

Alaskā pēkšņs siltuma vilnis iznīcināja biznesmenu plānus, izmantot ledus kā buvmateriālu. Eksperimentālās ēkas izkusa.

Olafs Tigesens tikko bija nodevis asinis kādā Oslo [Norvēģijā] klinikā. Viņš jutās mazliet noguris un tāpēc kļuva neuzmanīgs. Dažas minūtes vēlāk uz ielas viņu sabrauca automobīlis. Tigesenu nogādāja klinikā, kur viņš saņēma savas asinis atpakaļ.

Nicā [Francijā] notika sacensības maratondejošanā. Uzvarēja Fransuā Mersjē. Viņš kopā ar partneri nodejoja bez pārtraukuma 97 st., 14 min.,

19 sek. Balvu saņemot dejojājs nepaguva. Viņš nomira ar sirdstrieku.

VFR Aizsardzības ministrija bundsvēra karavīriem katoļiem domātajā rokasgrāmatā iesaka šādu debesu tēvam adresētu lūgšanu: «Atņem man, at kungs, brīvību, gribu, atmiņu un saprātu! Āmen!»

Sveices valdības padomnieks Dr. Ursprungs kādā runā teica:

— Ierēdņi ir vislabākie vīri. Valstī viņi nav noguruši un arī svīze viņiem mājās nav jālasa.

Uz skolotāja jautājumu, ar ko zibens atšķiras no elektrības, 12 gadus vecs Vandijs [Skotijā] skolnieks atbildēja:

— Zibens neko nemaksā.

Sauthemptonas [Anglijā] universitātē novietoja jaunus pakaramos un blakus plāksnīti ar šādu tekstu: «Tikai docentiem.» Nākošajā dienā zem plāksnītes parādījās uzraksts: «Oat-kārt arī drēbēm.»

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

Šā gada 13. numura «Dadžis» nepatika noskaidrība ar «Autoservisu» akumulatoru uzlādēšanas ierīcīna darba laiku.

Sadzīves pakalpojumu ministru vietnieks b. Bočarovs paskaidro, ka, sākot ar 1. septembri, akumulatoru uzlādēšanas ierīcīns atrodas tehniskās apkalpes stacijā «Beigri». Ierīcīna darbu laiks stingri atbilstot tam, kas tiek norādīts pa izziņu biroja telefonu 009.

14. numura «Dadžis» priecājās par Rīgas atskurbtuves darbinieku stipro ticību žūpam, kas dažreiz nosauc liktīvas darba vietas.

No atskurbtuvju dienesta priekšnieka vietnieka b. Lidumnieku atbildes izriet, ka turpmāk šo iestāžu klientu vārdiem tik viegli neticēšot. Vispirms noskaidrošot, vai šīs personas patiešām strādā minētajās darba vietās, un tikai pēc tam nosūstot uz turieni attiecīgos dokumentus.

Dienā uz Jūrmalas atskurbtuvi iekļūta laikam neatniece, jo augusta no šīs iestādes «Dadžis» saņēma trīs paziņojumus. Tajos bija prasīts iekasēt maksu par atskurbtuves pakalpojumiem no kāda pilsona, kas it kā strādājo «Dadžā» redakcijā...

Šā gada 15. numura «Dadžis» pabakstīja melioratorus par nekvalitatīvu darbu Jekabpils rajona kolhoza «Suseja».

Meliorācijas un ūdenssaimniecības ministrs b. Samojevskis dara zināmu, ka atsevišķi kultūrtehniskie darbi šajā kolhozā iesīguši sakarā ar Dienvidsusejas upes teļas parplūšanu. Tagad darbi pabeigti un novērtēti ar atzīmi «labi».

STRĪDA ĀBOLS.

G. PINDAREVS [«Strīda», Solija]

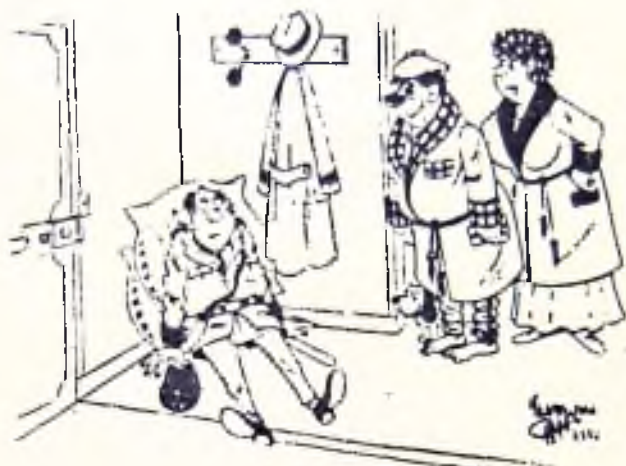
— Zini, tu man tomēr vairāk atgādini Jūdāsu nekā Jēzu Kristu Superstāru.
«SZPILKI», VARŠAVA

— Bet tagad, lūdzu, pasakiet trīs reizes «Trīsdesmit trīs» un savu telefona numuru...
«STRSEL», SOFIJA

— Nākamreiz tik zemu negrieziet...
«BOHEMIA», HAVANNA

— Iesitu viņam aiz pārskatīšanās. Tas ir policists, kas tevi pagājšnakt atveda mājās.
«EUROPEO», MILĀNA

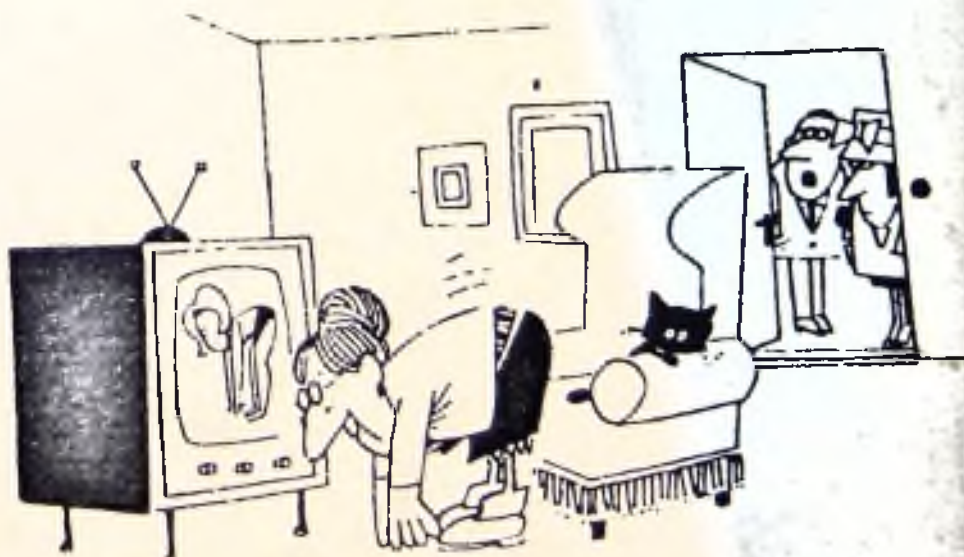
— Mūsu mācītājs laikam mazliet pārspīlē, cenždamies padarīt dievkalpojumus saistošākus...
«PUNCH», LONDONA

— Paklau, Larij, vai ar to, ka es atralsīju auklu, pietiek, vai varbūt es tev varu vēl kaut kā palīdzēt!
«NEW YORKER», ŅUJORKA

— Mūsu firma ir ļoti veca un ar konkurentiem mēs cīnāmies pārbaudītiem līdzekļiem!
«DAILY MIRROR», LONDONA

— Tagad man ir skaidrs, kāpēc tava māmiņa lieto tik daudz tablešu pret sāpēm krustos...
«BOHEMIA», HAVANNA

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), Pēteris Eteris, Zanis Grīva, M. Līmane (atb. sekretāre), I. Livšics (galv. vietnieks), V. Mihailovs, H. Rukšāns, E. Rusmanis (māksl. redaktors). Tehniskais redaktors A. Garančs. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226908 Rīga-PDP, Valņu ielā 2. Tālruni: atb. sekretāram 22-07-61, vēstulju nodaļai 21-32-20. Nodots salikšanai 1974. g. 6. septembrī. Parakstīts iespaidam 1974. g. 18. septembrī. 2,8 uzsk. iespiedl.; 3,78 izd. l. Ofseta papīrs 70×108/8. Metiens 100.000 eks. Iespiests Latvijas PSR Ministru Padomes Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Rīgas Paraugtipogrāfijā, Vienības gatvē 11. Pasūt. Nr. 1100. JT 00025. Cena 20 k. Manuskriptus atpakaļ neizsniedz.

Журнал сатиры и юмора «Дэдзис» («Чертлополх»). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии, Рига, ул. Пилс, 23. Адрес редакции: Рига ГСП, ул. Вальню 2. Отпечатано в Рижской Образцовой типографии, Рига, Виенибас гатве, 11. 2,8 усл. печ. л. 3,78 изд. л. Тираж 100.000 экз. Цена 20 коп.

— Kas nu tas par ātrumu! Tev vajadzēja redzēt manu bataljonu,
kad mēs četrdesmit ceturtajā laidāties ārā no Rīgas!